Oide

Tacú leis an bhFoghlaim Ghairmiúil i measc Ceannairí Scoile agus Múinteoirí

Supporting the Professional Learning of School Leaders and Teachers

Ó Chuspóir go Cleachtas i mo Sheomra Ranga Ceoil

EFG 2025-2026

CC BY NC

An Fhoghlaim Ghairmiúil Againne

Oide

EFG 2023-2024
Nádúr Comhtháite Fhoghlaim an Cheoil

EFG 2024-2025
Príomhinniúlachtaí na Sraithe Sinsearaí I gCeol na hIdirbhliana

EFG 2025-2026
Ó Chuspóir go Cleachtas i mo Sheomra Ranga Ceoil

EFG 2026-2027

Ag foghlaim le chéile…

- déanfaimid iniúchadh ar na snáitheanna coitianta ar fud ***chuspóir*** na gcuraclam ábhartha
- aithneoimid an tábhacht a bhaineann le hEolas Oideolaíochta Ábhair (EOÁ) agus Eolas Teicneolaíochta Ábhair (ETÁ) inár ***gcleachtas***
- ceistfidh muid blúiríní éagsúla eispéiris foghlama agus nascfaimid go sainráite iad le curaclaim ábhartha agus le foghlaim ***i MO Sheomra Ranga Ceoil***

Cuspóir

Príomhdhoiciméid a chuir bonn eolais faoi inniu

Oide

An tSraith Shóisearach

An tSraith Shinsearach

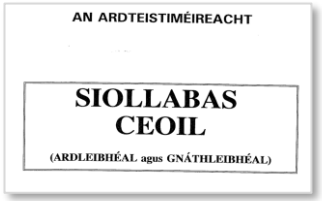

Digiteach / IS

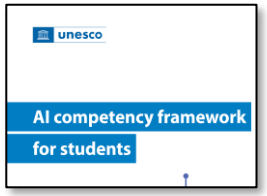

Ar fail le híoslódáil ar curriculumonline.ie agus www.unesco.org

Guth an Mhúinteora

Oide

Cad é cuspóir an oideachais?

Guth Curaclaim

Oide

CUSPÓIR AN CHURACLAIM

Smaoinigh ar na ráitis seo a leanas a tógadh ó churaclaim éagsúla dara leibhéal...

Athfhorbairt na Sraithe Sinsearaí

- Oideachas iomlánaíoch a chur ar an duine
- Cuirtear curaclam ar fáil ina mbíonn dúshlán don scoláire an leibhéal is airde de ghnóthachtáil oideachasúil a bheith mar sprioc aige
- Tugtar tacaíocht don scoláire chun roghanna bunaithe ar eolas a dhéanamh agus conairí éagsúla á roghnú aige
- Chun feabhas a chur ar tuiscint scoiláirí ar chearta an duine, ar cheartas sóisialta, ar chothroime, ar éagsúlacht agus ar inbhuanaitheacht
- Bíonn deiseanna ag gach scoláire lúcháir a bhaint as clocha míle móra a bhaint amach ina chuid oideachais

...Ráiteas an Chláir Idirbhliana, 2024, p. 21

An tSraith Shóisearach

- Cuirtear nasc níos fearr leis an bhfoghlaim ar fáil don scoláire
- Déantar eispéiris a sholáthar don scoláire atá mealltach agus taitneamhach, agus bainteach lena shaol
- Buanna an fhoghlaimeora a fhorbairt maidir le cruthaitheacht, nuálaíocht agus fiontar
- Tógtar ar a bhfuil foghlamtha ag an scoláire cheana agus tacaítear leis chun na scileanna foghlama a fhorbairt a chabhróidh leis tabhairt faoi dhúshláin an tsaoil lasmuigh den scoil

An Ardteistiméireacht Bhunaithe

- forbairt ar gach gné den duine aonair, lena n-áirítear forbairt aeistéitiúil, chruthaitheach, chriticiúil, chultúrtha, mhothúchánach, thromchiallach, intleachtúil, mhorálta, fhisiceach, pholaitiúil, shóisialta agus spioradálta, ar mhaithe le saol pearsanta agus baile, saol na hoibre, an saol sa phobal agus an saol fóillíochta
- Leanúnachas agus dul chun cinn a sholáthar tar éis don dalta clár an Teastais Shóisearaigh a chur chun críche, i slí a thugann cothrom na Féinne d'fhorbairt phearsanta agus shóisialta ullmhúchán don bhreisoideachas agus do shaol an duine aosta agus an saol oibre

...Ceol na hArdteistiméireachta, 1996, lch. 2

An Idirbhliain

- Forbairt agus foghlaim an scoláire agus é ag aistriú ón tsraith shóisearach isteach sa tsraith shinsearach, de réir mar a bhíonn sé ag ullmhú dá shaol sa todhchaí mar shaoránach áitiúil, náisiúnta agus domhanda

... Ráiteas an Chláir Idirbhliana, 2024, lch. 7

An Ardteistiméireacht Fheidhmeach

- Prepares students for transition from the world of school to that of adult and working life.
- Sets out to recognise the talents of all students and to provide opportunities for developing personal responsibility, self-esteem and self-knowledge, and helps students apply what they learn to the real world.

....curriculumonline.ie/senior-cycle/lca/

Gníomhaíocht: Cad iad na teachtaireachtaí comónta is féidir leat a aimsiú ina snáitheanna sna curaclaim seo?

Cad iad na teachtaireachtaí comónta is féidir leat a aimsiú ina snáitheanna sna curaclaim seo?

Ciall a bhaint as an gCuraclam

Oide

'A clear statement of aims in curriculum policy is only the starting point. It should be accompanied by systematic sense-making by teachers. Clarity of purpose is a necessary prerequisite for constructive and purposeful curriculum making.

It requires teachers to be more than simple implementers of policy, but instead, professionals who interpret, translate, mediate and enact policy through the exercise of professional judgment.'

…Priestley & Xenofontos (2021), *Curriculum making: Key Concepts and Practices*, lch. 5

Cleachtas

Eolas Oideolaíochta Ábhair (EOÁ)
Pedagogical Content Knowledge (PCK)

The importance of teachers having an integrated understanding of the content knowledge (CK) they are teaching and the most effective ways to teach that knowledge (PK) to their students

Shulman (1986), *Those Who Understand; Knowledge Growth in Teaching Educational Researcher*, lgh. 4-14

Eolas Teicneolaíochta, Oideolaíochta agus Ábhair (ETOÁ)

Tuiscint chomhtháite

Eolas teicneolaíochta (ET)

An t-eolas agus an cumas le húsáid éifeachtach a bhaint as teicneolaíochtaí éagsúla chun tacú le teagasc, foghlaim agus measúnú

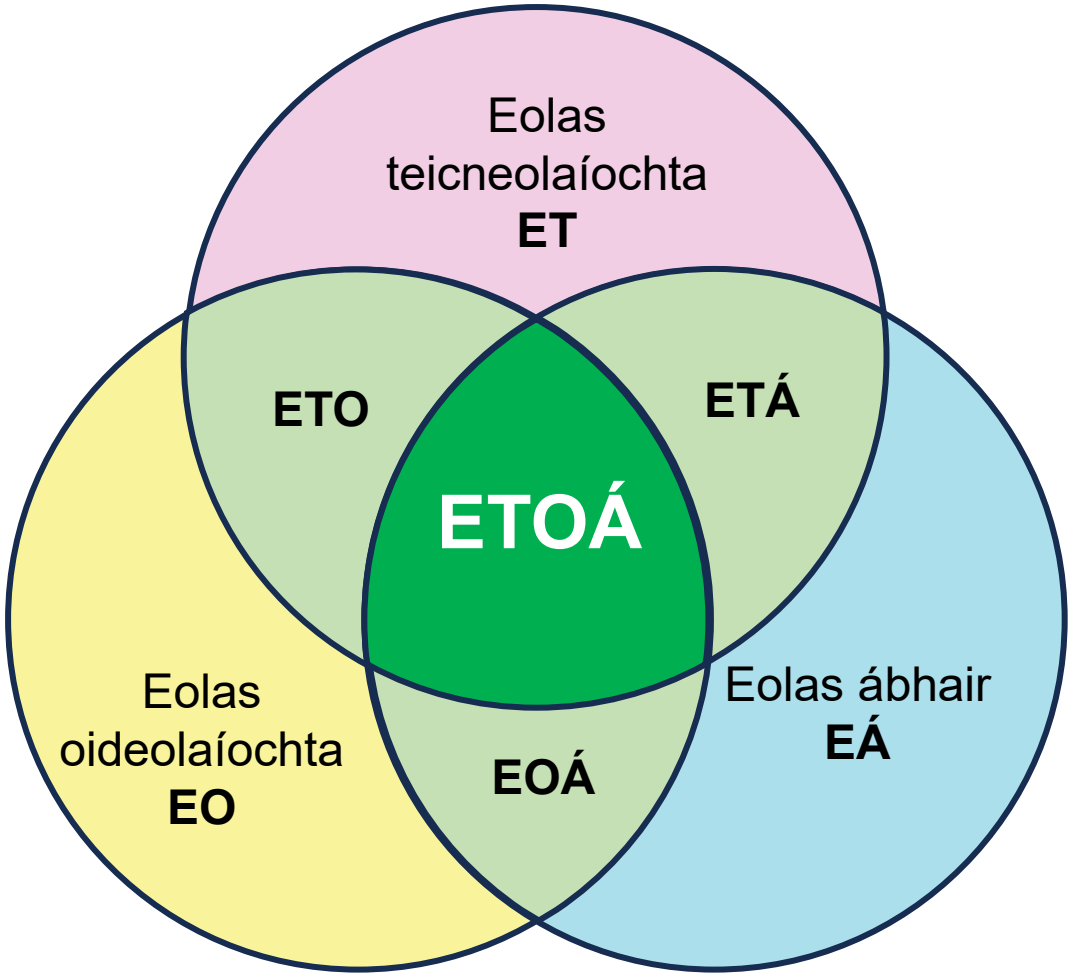

...An Roinn Oideachais (2022), *Straitéis Dhigiteach Do Scoileanna go dtí 2027*, lch. 27

Mishra, P. & Koehler, M.J. (2006), *Technological pedagogical content knowledge: A framework for integrating technology in teacher knowledge*

Ag Breathnú ar an Scoil Againne 2022

Oide

Cleachtas aonair na múinteoirí	Maidir leis na múinteoirí: oibríonn siad le chéile chun deiseanna foghlama a cheapadh do scoláirí ar fud an churaclaim agus lasmuigh de

Cleachtas comhchoiteann/ comhoibríoch na múinteoirí	Maidir leis an múinteoir: Déanann múinteoirí scileanna litearthachta agus uimhearthachta ábhartha a chomhtháthú sa cheacht

Eispéiris na bhfoghlaimeoirí	Maidir leis na scoláirí: glacann siad páirt i ngníomhaíochtaí foghlama bríocha ar bhealach a bhfuil cuspóir leis

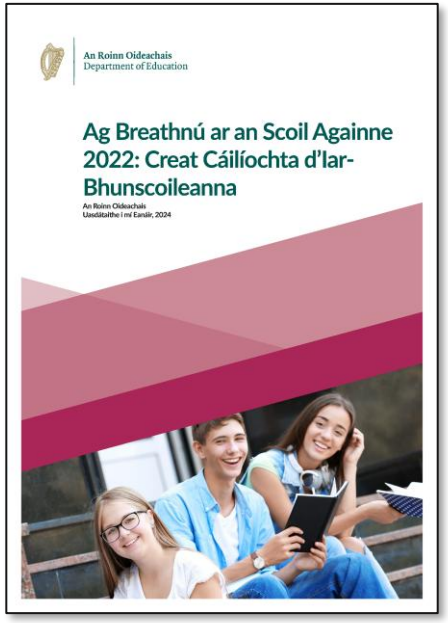

Príomhscileanna agus Príomhinniúlachtaí

Oide

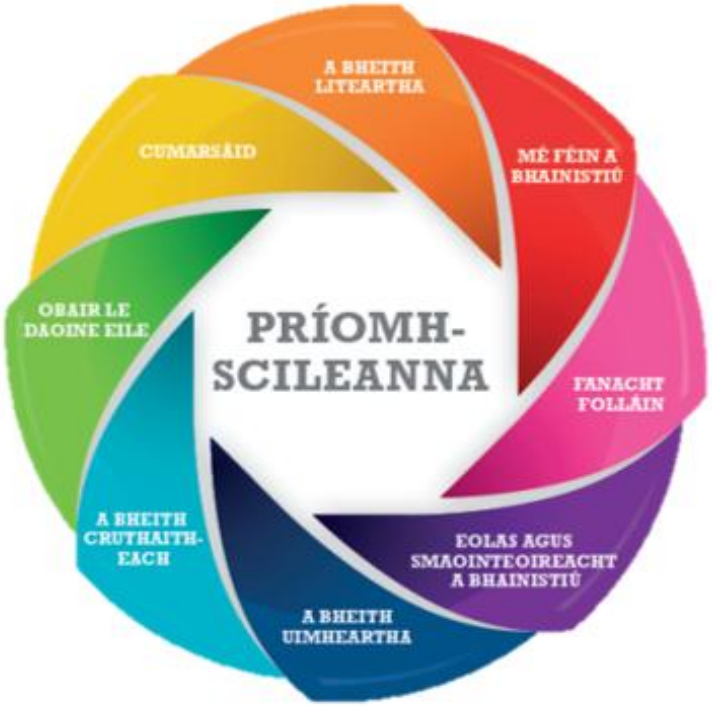

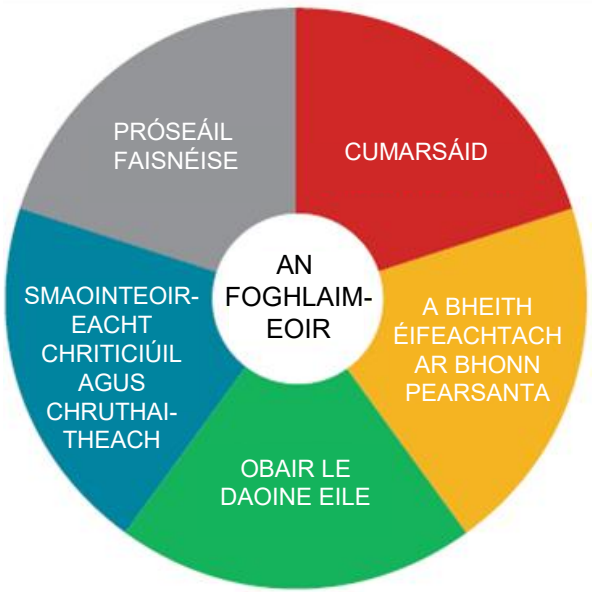

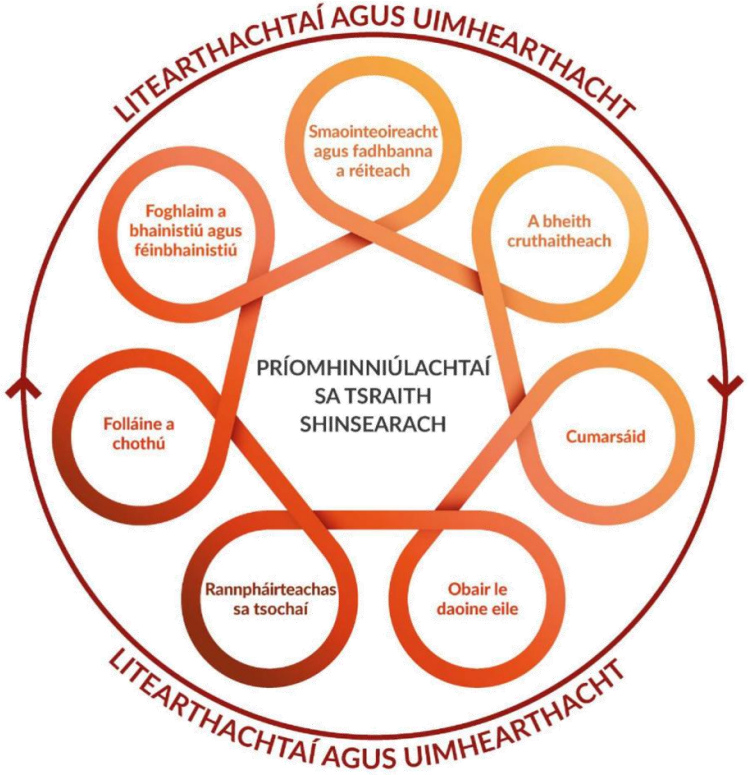

Tá ábharthacht ar leith ag na Príomhscileanna agus na hInniúlachtaí seo a cheanglaíonn curaclam, oideolaíocht agus measúnú maidir leis na bealaí ina ndéantar eispéiris foghlama a dhearadh.

Litearthachtaí agus Uimhearthacht An tSraith Shóisearach

Oide

A Bheith Liteartha
• Mo thuiscint ar fhocail agus ar theanga agus an taitneamh a bhainim astu a fhorbairt
• Léamh ar son aoibhnis agus le tuiscint chriticiúil
• Scríobh i gcomhair cuspóirí difriúla
• Smaointe a chur in iúl go soiléir agus le cruinneas
• Mo theanga labhartha a fhorbairt
• Téacsanna éagsúla a fhiosrú agus a chruthú, lena n-áirítear téacsanna ilmhódacha

A Bheith Uimheartha
• Smaointe a chur in iúl go matamaiticiúil
• Meastachán, tuar agus ríomh a dhéanamh
• Meon dearfach a fhorbairt i leith iniúchta, réasúnaíochta agus réiteach fadhbanna
• Patrúin, treochtaí agus coibhneasa a fheiceáil
• Sonraí a bhailiú, a léirmhíniú agus a léiriú
• Teicneolaíocht dhigiteach a úsáid chun scileanna agus tuiscint uimhearthachta a fhorbairt

…An Roinn Oideachais, Creat don tSraith Shóisearach (2015), lch. 15

Príomhinniúlachtaí sa tSraith Shinsearach

Tá cur síos tosaigh ar gach inniúlacht, agus na torthaí foghlama uileghabhálacha agus na tréithe gaolmhara ina dhiaidh sin.

Cabhraíonn na tréithe le gach inniúlacht a dhéanamh níos soiléire trí leagan amach conas a fhorbróidh an scoláire an inniúlacht agus a chuirfidh sé an inniúlacht sin i bhfeidhm.

Litearthachtaí agus Uimhearthacht
An tSraith Shinsearach

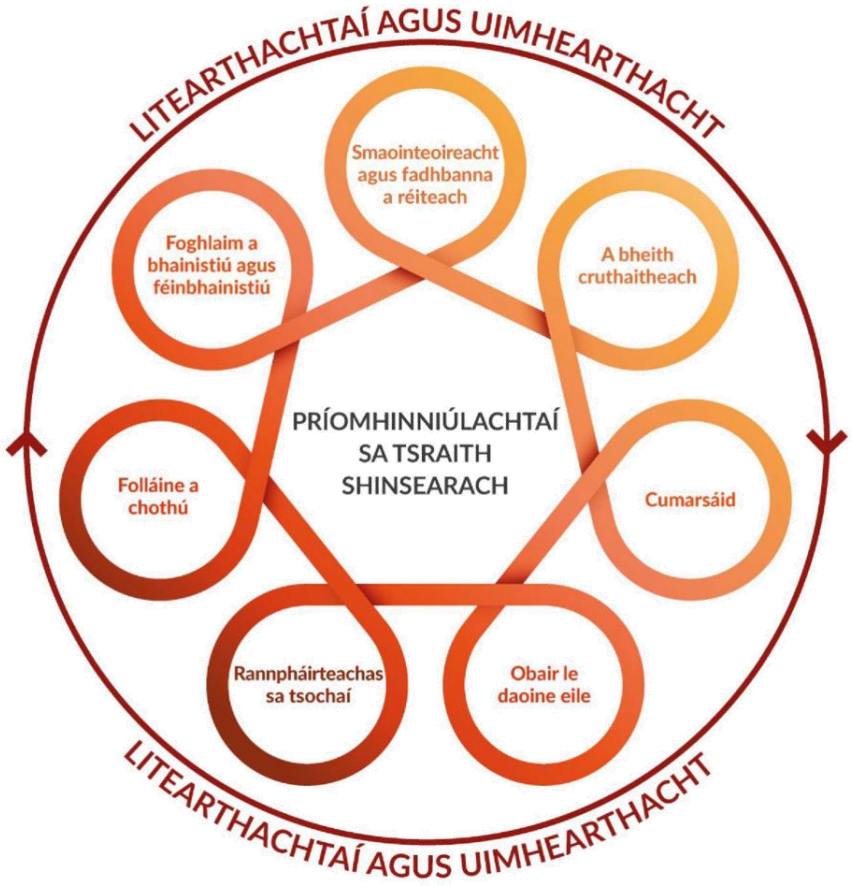

Is gaol dhá bhealach, cómhalartach é an gaol idir príomhinniúlachtaí, litearthachtaí agus uimhearthacht.

Tacaíonn forbairt litearthachta agus uimhearthachta le forbairt na n-inniúlachtaí agus a mhalairt.

Litearthachtaí agus Uimhearthacht na hÉireann

Oide

Breithnigh an ráiteas do do ghrúpa agus freagair an cheist seo a leanas…

Grúpa 1: Sainaithin na cineálacha éagsúla litearthacht cheoil a chuireann tú faoi bhráid do chuid scoláirí.

Grúpa 2: Cad iad na deiseanna uimhearthachta a thagann anios le linn duit an Ceol a theagasc?

Grúpa 3: Cá bhfaighidh tú deiseanna chun litearthacht dhigiteach a dhaingniú agus Ceol á mhúineadh agat?

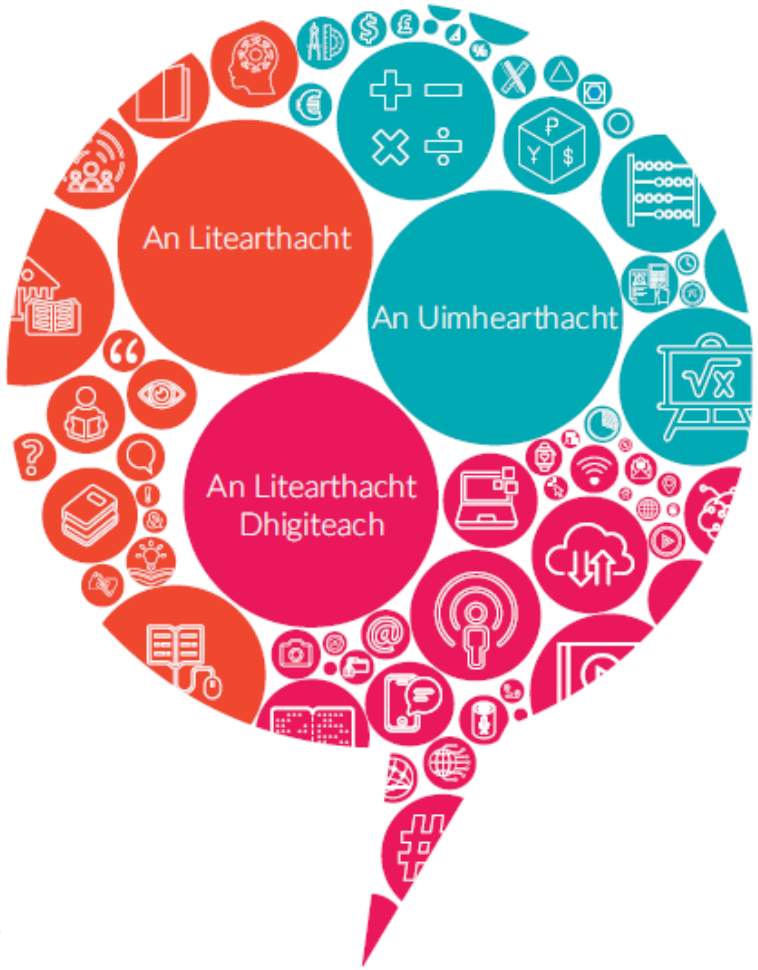

Aiseolas an Ghrúpa

Oide

An Litearthacht

...Is é is litearthacht ann, an acmhainn le cineálacha éagsúla cumarsáide a úsáid, a léamh, a thuiscint, machnamh a dhéanamh orthu, meastóireacht a dhéanamh orthu, dul ina mbun, iad a chruthú agus tuiscint chriticiúil a fháil orthu lena náirítear breathnú sna súile, gothaí, clabaireacht, teanga ó bhéal, téacs clóite, amharcthéacsanna, na meáin chraolta, agus na meáin dhigiteacha chun spriocanna duine a bhaint amach, eolas agus acmhainneacht duine a fhorbairt, agus le bheith rannpháirteach sa tsochaí.

An Uimhearthacht

...Is é is uimhearthacht ann, a bheith in ann breathnóireacht agus iniúchadh a dhéanamh ar réada agus iad a láimhseáil, agus teanga mhatamaiticiúil a chloisteáil, Is é atá i gceist léi ná úsáid a bhaint as tuiscint mhatamaiticiúil agus scileanna matamaitice i gcomhthéacsanna éagsúla chun cur síos a dhéanamh ar fheiniméin, iad a thuar agus iad a mhíniú, ag tabhairt aitheantais don ról atá ag an matamaitic sa saol. Úsáideann foghlaimeoir uimheartha scileanna matamaitice agus déanann sé/sí breithiúnais agus cinntí maithe atá ag teastáil ó bhaill chuiditheacha, ghníomhacha agus mhachnamhacha den tsochaí.

An Litearthacht Dhigiteach

...Is é atá i gceist leis an litearthacht dhigiteach a bheith in ann rochtain agus iniúchadh a dhéanamh ar fhaisnéis go sábháilte agus go hiomchuí, í a bhainistiú, tuiscint a fháil uirthi, í a chomhtháthú, cumarsáid agus meastóireacht a dhéanamh uirthi, í a chruthú agus a scaipeadh trí theicneolaíochtaí digiteacha. San áireamh inti tá an smaointeoireacht chriticiúil, úsáid a bhaint as TFC go sábháilte, go freagrach agus go heiticiúil, an comhoibriú agus an chruthaitheacht, fíorfhaisnéis a aimsiú, agus cumarsáid mheasúil ar líne.

Oide

Éispéiris Foghlama i gCleachtas

- Ceol na hÉireann, Cumadóireacht i Mionghléas, Ceol Pobail, Ceol Náisiúnach, agus Ceol Turgnamhach
- IS sa Seomra Ranga Ceoil

Ceoldráma Tíre Gaelach

Oide

Roinnte le caoinchead ©John Spillane

- Ceoldráma trí ghníomh is ea cumtha ag an gceoltóir Éireannach John Spillane.
- Ath-Ghaelú síofrúil ar an síscéal Victeoiriach Corcaíoch a bhailigh Thomas Crofton Croker agus a foilsíodh sa leabhar *Fairy Legends and Traditions of the South of Ireland* (1828).
- Finscéal osréalach agus loch-mhaidhm ollmhór tragóideach ag an deireadh a bheireann *an Loch* so atá anois againn i gCorcaigh an lae inniu. Deirtear fós gur féidir spléachadh a fháil ar díon an chaisleáin báite faoi uisce an Locha.

Fíoruisce

Léaráid le Megan Clancy Creative

Tosaíonn **Aon Láthair** leis an Rí miotasach Corc ag fiafraí dá ghéillseánaigh an féidir leo aon lochtanna atá aige mar rí a insint dó. Freagraítear sa churfá, ar ndóigh, nach bhfuil aon lochtanna aige agus gurb é an rí is fearr ar dhroim an domhain é.

Aon Láthair

Oide

Cén chaoi a léirítear carachtar miotasach an rí Corc sa cheol?

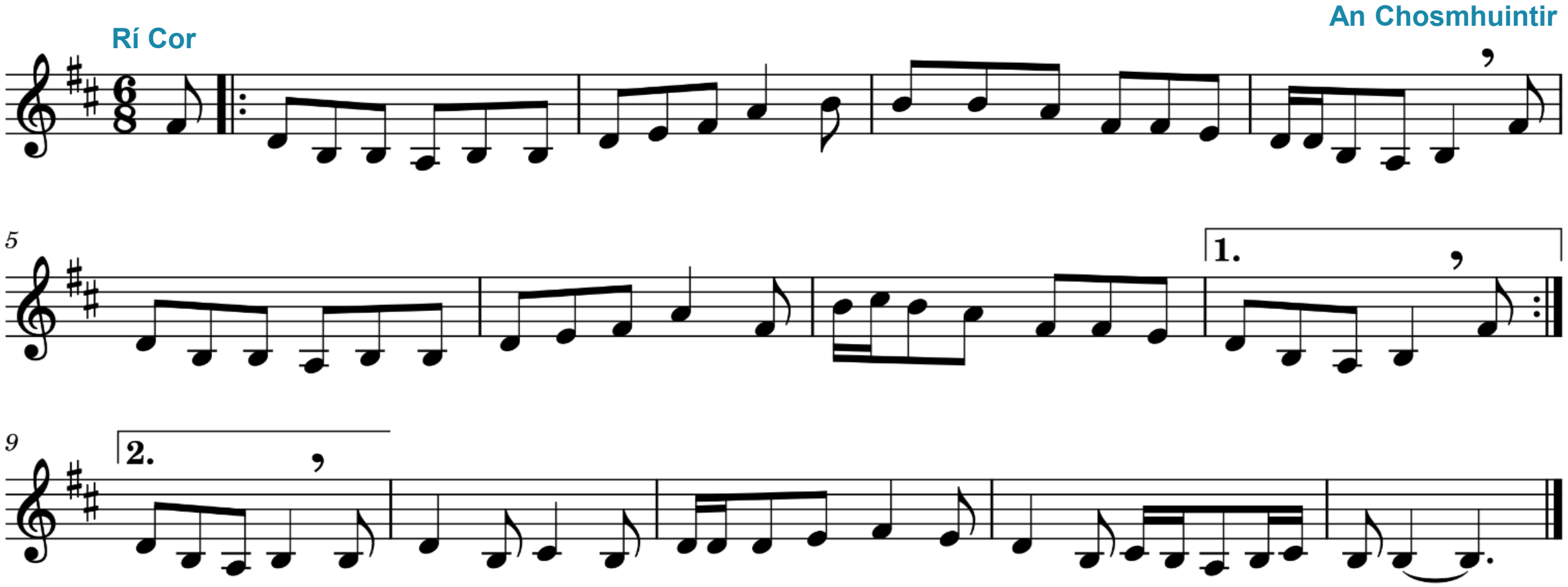

Cliceáil anseo

©John Spillane

Aon Láthair

Oide

Déan páirt amháin nó níos mó a thaibhiú i gcuideachta an taifeadta

Dórdán

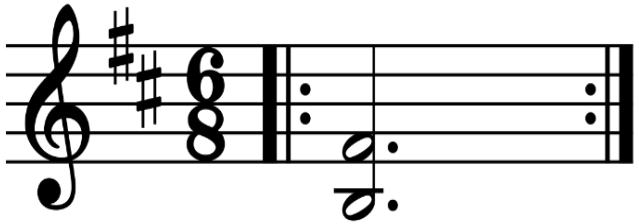

Cúlbhuille

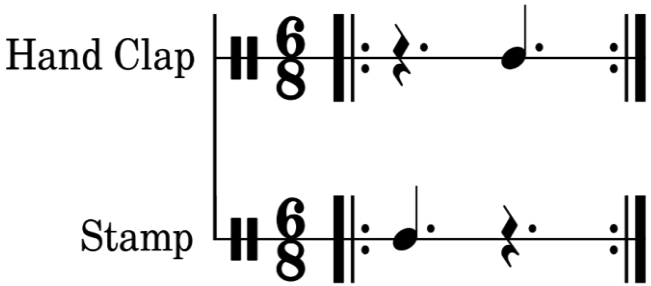

Rí Corc

An Chosmhuintir

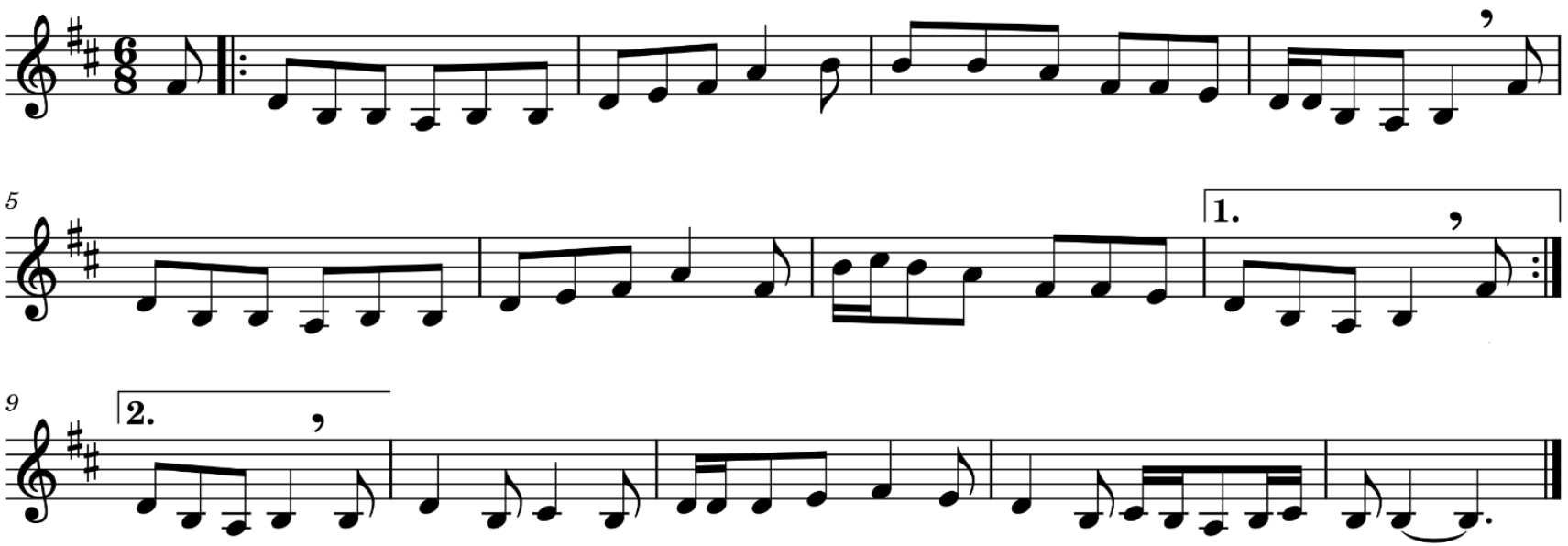

Cliceáil anseo

©John Spillane

Cuspóir i MO Sheomra Ranga Ceoil

Oide

Gníomhaíochtaí Foghlama Féideartha *Fíoruisce* le ©John Spillane

Naisc Úsáideacha

Fíorusice -Ceoldráma Tíre Gaelach le John Spillane
Seoladh Fíoruisce
Réamhcheol ó Fíoruisce
Léirmheas ar Fíorusice ó The Journal of Music
Irish Memory Orchestra - Bill Mag Fhloinn Adharca Ceilteachta

Éist leis an gcéad 45 soicind d'*Aon Láthair* agus breithnigh na moltaí seo a leanas...

- Tarraing cuar chun cruth na séise a léiriú. Cum malairt leagain den tséis ag úsáid an scála pheinteatonaigh B mion a leanann an cruth céanna.
- Is é an Rí Corc a chanann an chéad líne agus is é an Cór (An Chosmhuintir) a chanann an dara líne freagartha. I ngrúpa, cinnigí cé hé an rí agus cé atá sa chór, agus can nó seinm an chéad dá líne.
- Cruthaigh dordán i ngrúpa trí nótaí fada B agus F # a chanadh/a sheinm arís is arís. Is féidir le leath an ghrúpa B a chanadh/a sheinm agus is féidir leis an leath eile F # a chanadh/a sheinm. Seinn an dordán in éineacht leis an taifeadadh bunaidh nó fad is a dhéanann taibheoir eile tobchumadh ar scála peinteatonach B mion.
- Léirítear roinnt de na dordáin sa cheoldráma tíre seo ar an *adharc* nó ar an trumpa Éireannach ón gcré-umhaois. Déan taighde ar an uirlis sin ar líne. Cén fhuaim atá inti? Cén chuma atá uirthi? Cén uair a seinneadh na huirlisí seo den chéad uair.
- Úsáideann an chuid seo d'*Aon Láthair* nótaí an scála pheinteatonaigh B mion den chuid is mó. Ciorclaigh na nótaí nach mbaineann leis an scála sin.
- Úsáideann an t-amhrán seo roinnt ornáidí sa tséis. Éist leis an taifeadadh agus cuir do lámh in airde nuair a chloiseann tú sampla den ornáidíocht.
- Déan cur síos ar roinnt de na fuaimeanna/rudaí aimsithe a chloiseann tú sa taifeadadh seo. Cén tionchar a bhíonn acu ar an gceol?
- Deirtear gur ceoldráma macarónach é an ceoldráma tíre *Fíoruisce*. Déan taighde ar cad is brí leis an bhfocal sin. Éist leis an gcuid eile den amhrán seo nó le hamhráin eile ón albam agus faigh samplaí de na háiteanna a bhfuil sé macarónach.
- Tá scéal an cheoldráma tíre seo bunaithe ar fhinscéal áitiúil i mbaile dúchais an chumadóra. Déan taighde ar mhiotais nó ar fhinscéalta áitiúla ó do cheantar. Roghnaigh carachtar nó scéal agus smaoinigh ar bhealaí ina bhféadfaí gné éigin den charachtar nó den scéal a chur in iúl go ceolmhar. Cum amhrán nó píosa bunaithe ar an scéal nó ar an gcarachtar.

Lch 9 Oide

Cé a thabharfadh faoin bhfoghlaim seo?

Cén fáth a n-oireann an fhoghlaim seo do na scoláirí seo?

Cén ghné den churaclam a nascann an fhoghlaim seo léi?

Tuilleadh Nasc Curaclaim

Leaving Certificate Applied Arts Education
Music Learning Outcomes

Oide

The LCA Music student will choose from: Music Module 1 and Music Module 2 OR Music Module 1 and one other module from Dance, Drama or Visual Art

Music Module 1 consists of Unit 1, Unit 2, Unit 3(a) ***or*** 3(b) and Unit 4(a) ***or*** 4(b)

Music Module 2 consists of Unit 1, Unit 2, and the Units not chosen in Module 1 from Units 3 and 4

	Unit 1 Music Types	Unit 2 World Music	Unit 3(a) Music in the Community	Unit 3(b) Music of Ireland	Unit 4(a) Music Industry	Unit 4(b) Music and the Media
LEARNING OUTCOMES	In relation to any two of the following types of music: Jazz, Classical, Religious, Pop, Rock, Music for Stage, Contemporary or any other recognised type the student will be able to: 1. demonstrate listening skills for this type of music 2. name some of the prominent personalities involved in this type of music 3. display a knowledge of the instruments associated with this type of music 4. identify the main characteristics of this type of music 5. demonstrate an awareness of this type of music in reference to its historical, social, cultural and geographical context 6. partake in one music-making activity related to Unit 1.	In relation to one of the following: African music, Latin American music, Indian music, Spanish music, Arab music, Caribbean music, Chinese music, Greek music, Indonesian music or any other recognised world music the student will be able to: 1. demonstrate an appreciation for this type of music 2. display a knowledge of the instruments associated with this music 3. identify the distinguishing features of the chosen style of music 4. develop an understanding of the role of the music in its cultural context 5. partake in one music-making activity related to Unit 2.	The student will be able to: 1. describe a range of music activities at local level - concerts, choirs, festivals etc. 2. list music resources available in the locality – library, music shops, art centres, recording studios etc 3. research a local musician or group or person involved in music in the community 4. outline some changes in music at local level within a specific time-frame 5. identify music activities which are already in existence in the school 6. attend a local music event.	In relation to Irish Traditional Music or any other style of music with a discernible Irish influence the student will be able to: 1. identify the main characteristics of their chosen music 2. display a knowledge of the instruments used when performing this music 3. identify the prominent personalities associated with this style of music 4. place the music in its historical, social, geographical and cultural context 5. discuss reasons for the demise or the current success of this music, as appropriate 6. partake in one music-making activity related to Unit 4.	The student will be able to: 1. outline the main structures of the music industry e.g. record companies, managers, etc. 2. evaluate the influence of marketing and advertising on the music industry 3. identify the main processes involved in the production of a video for the music industry 4. display a basic knowledge of the principles of recording music 5. understand the basic principles of music property rights.	The student will be able to: 1. describe the role of music in advertising 2. describe the role of music in film 3. create promotional material for a music event 4. produce a short music related radio or video documentary/interview/ advertisement/presentation 5. research the time given to music on one national radio station or one local radio station 6. discuss the role of reviews, reviewers and critics.
TEACHER GUIDELINES	▶ Explore chosen pieces under the following headings: *Rhythm* – regular versus irregular, pulsating, repetitive or choppy. Are there even or uneven patterns? Does it stress the on-beat or the off-beat? *Melody* - smooth and continuous or jagged and jerky, possible to sing or difficult to reproduce. The piece may be based on a single melody, a number of different melodies throughout or perhaps several melodies happening at the same time. Melody may not even be important in this type of music. The composer/performer may well be trying to achieve something very different as a means of expression. *Instruments and Orchestration* What are the instruments used and how are they used? Solo, large groups, electronic, a mixture. *Speed and Dynamics* *Mood and Impression conveyed*	▶ See Music Types ▶ Have a visiting percussion workshop to demonstrate the instruments and rhythms of a particular music. ▶ Have an instrument-making workshop linked to art or woodwork activities. ▶ In many cultures musical instruments are still very accessible. Consider the possible role of marketing and advertising on the rising cost of music-making e.g. brand names etc. ▶ Having discussed the characteristics of a particular music incorporate the use of dance as a means of exploring that music within its cultural context. ▶ This unit affords many opportunities for linking with other courses, e.g. Social Education (Contemporary Issues modules), Hotel Catering & Tourism (Catering for Diversity module). Students could integrate their learning about their chosen music with their learning about social issues, customs, the food and culture of that country, through an event, meal, presentation or display.	▶ Use local newspapers, local radio, fliers or the information page on teletext to build up a picture of music at local level. Perhaps do a comparative study through your local newspaper of the music events in the locality during a previous time-frame. Compare rural with urban. ▶ Encourage a visit to the local library or Arts Centre. Invite a local Music Promoter or Arts Officer to visit the class and discuss music at local level. ▶ Interview older members of the community about the music trends of their youth. Invite a number of people of different ages to select and give reasons for the choice of their favourite music. Invite these people to visit your school and hold a classroom forum to discuss. This can help break down barriers between old and young as well as encouraging an openness to different types of music. ▶ Attend a local music event. Talk to the musicians after the performance. In an effort to promote attendance and encourage audience development tickets may well be made available at the door if a representative of the school makes a call in advance.	▶ See Music Types Of the listening examples chosen consider the following: How 'traditional' are they? Do they incorporate other styles? How? Discuss the success both at home and abroad of this music. Look at the profile of the performers, listeners and audiences. Listen to examples of crossover styles of music. Invite a local musician to visit the school and consider the similarities or the difference between this music and the listening examples. Have a Bodhran workshop visit the school. Discuss other ways that percussion can be incorporated into music of Ireland.	▶ Examine the direction taken by any group from their founding to their present status e.g. their dealings with managers, record companies, recordings, contracts, marketing and advertising etc. ▶ Make contact with a recording studio and examine their promotional material and the services provided. Visit a recording studio or have a sound engineering/ music technology workshop visit your school. ▶ Discuss the stages involved in the production of any CD/Video. ▶ Consider the percentage of profit share e.g. manager, promoter etc. ▶ Look at what is involved in the touring of any group: the costs, the people involved in setting it up, the crew on the road, the advertising as well as the insurance and rental of venues.	▶ Pick a number of advertisements or films and discuss the music used under the following headings: • Mood • Target audience • How the music is linked to the product • Production cost of the advertisement • How important is the music. ▶ Replace the existing music with a different piece. ▶ Allow students to pick a number of their favourite pieces and create an advert around them. ▶ Technical aspect of using the music – timing, mixing etc. ▶ Create a promotional package for any music event – posters, flyers, press release, advert for local paper. ▶ Collect and discuss reviews from national and local newspapers. ▶ Compile a WHAT'S ON guide for music events in your area. ▶ Interview a musician, singer, manager, promoter or music technician. ▶ Review a gig, concert, show, pantomime or musical. ▶ Select music for a radio/television show.

Music Module Descriptor for Leaving Cert Applied Music can be downloaded from www.curriculumonline.ie, pp. 12-17

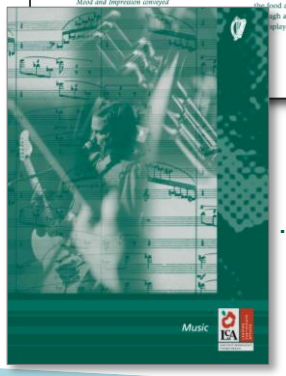

...An Ardteistiméireacht Fheidhmeach,
Tuairisceoir Modúil le haghaidh Ceoil

Unit 3(b) Music of Ireland

4. place the music in its historical, social, geographical and cultural context
3. identify the prominent personalities associated with this style of music

Unit 3(a) Music in the Community

3. Research a local musician or group or person involved in music in the community
1. Describe a range of music activities at local level - concerts, choirs, festivals etc.

Traidisiún Amhránaíochta na hÉireann

Oide

Cliceáil anseo

Úsáideann Sláinte, leis an mbanna IMLÉ, liricí Gaeilge agus Béarla araon agus pléann sé leis an saol sa lá atá inniu ann. Éist leis!

Straitéis Fhéideartha chun Amhrán Gaeilge a Mhúineadh

Oide

Sláinte

go gcaithfimid éalú

saol fhada

Tá muid saor

fadhbanna

lá breá nua

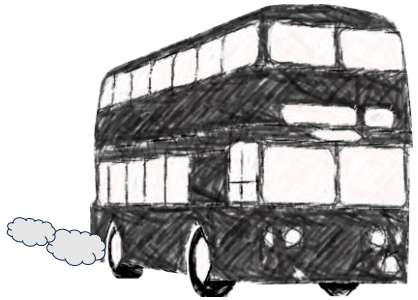

Ar an mbus seo lofa

Tóg go réidh é

Cleacht agus Seinn na liricí

Oide

Sláinte, **saol fhada** a mhac,
Tóg go réidh é man in sa domhain is ná bac
say **sláinte**, **saol fhada** a mhac,
Tá muid saor anseo yea amach agus amach

I got, **fadhbanna** ceann eile sa slua
Éirím gach maidin go dtí **lá breá nua**
Agus éistim, leis an craic sa nuacht
An pure riff raff chéanna is na scéalta crua

Agus feicim, gach duine ag dul
Ar an mbus seo lofa go dtí obair is scoil
Is tá fhios man, **go gcaithfimid éalú**
Cause there's more to your life than the people that pay you

Fuaimnigh Os Ard É

An Fhoghlaim a Chur chun Cinn

Oide

STRAITÉIS OIDEOLAÍOCH FHÉIDEARTHA
AMHRÁN GAEILGE A MHÚINEADH

Sláinte le IMLÉ

Sláinte | go gcaithfimid éalú | saol fhada | Tá muid saor

fadhbanna | lá breá nua | Ar an mbus seo lofa | Tóg go réidh é

Sláinte, saol fhada a mhac,
Tóg go réidh é man in sa domhain is ná bac
say sláinte, saol fhada a mhac,
Tá muid saor anseo yea amach agus amach

I got, fadhbanna ceann eile sa slua
Éirím gach maidin go dtí lá breá nua
Agus éistim, leis an craic sa nuacht
An pure riff raff chéanna is na scéalta crua

Agus feicim, gach duine ag dul
Ar an mbus seo lofa go dtí obair is scoil
Is tá fhios man, go gcaithfimid éalú
Cause there's more to your life than the people that pay you

Gníomhaíocht: Agus tú ag éisteacht leis an amhrán, cad é a insíonn sé dúinn faoi shaol an lae inniu

11 Oide.ie

Oide

Cad é a insíonn an t-amhrán dúinn faoi shaol ár linne?

Cuspóir i MO Sheomra Ranga Ceoil

STRAITÉIS OIDEOLAÍOCH FHÉIDEARTHA AMHRÁN GAEILGE A MHÚINEADH

Sláinte le IMLÉ

Sláinte | go gcaithfimid éalú | saol fhada | Tá muid saor

fadhbanna | lá breá nua | Ar an mbus seo lofa | Tóg go réidh é

Sláinte, saol fhada a mhac,
Tóg go réidh é man in sa domhain is ná bac
say sláinte, saol fhada a mhac,
Tá muid saor anseo yea amach agus amach

I got, fadhbanna ceann eile sa slua
Éirím gach maidin go dtí lá breá nua
Agus éistim, leis an craic sa nuacht
An pure riff raff chéanna is na scéalta crua

Agus feicim, gach duine ag dul
Ar an mbus seo lofa go dtí obair is scoil
Is tá fhios man, go gcaithfimid éalú
Cause there's more to your life than the people that pay you

Gníomhaíocht: Agus tú ag éisteacht leis an amhrán, cad é a insíonn sé dúinn faoi shaol an lae inniu

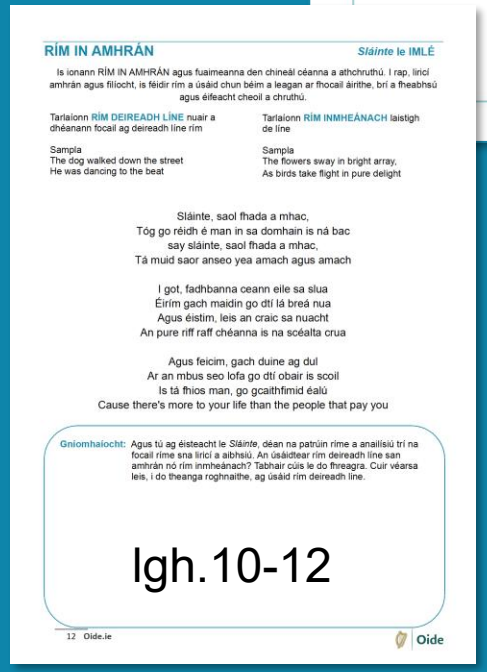

RÍM IN AMHRÁN

Sláinte le IMLÉ

Is ionann RÍM IN AMHRÁN agus fuaimeanna den chineál céanna a athchruthú. I rap, liricí amhrán agus filíocht, is féidir rím a úsáid chun béim a leagan ar fhocail áirithe, bríl a fheabhsú agus éifeacht cheoil a chruthú.

Tarlaíonn RÍM DEIREADH LÍNE nuair a dhéanann focail ag deireadh líne rím

Sampla
The dog walked down the street
He was dancing to the beat

Tarlaíonn RÍM INMHEÁNACH laistigh de líne

Sampla
The flowers sway in bright array,
As birds take flight in pure delight

Sláinte, saol fhada a mhac,
Tóg go réidh é man in sa domhain is ná bac
say sláinte, saol fhada a mhac,
Tá muid saor anseo yea amach agus amach

I got, fadhbanna ceann eile sa slua
Éirím gach maidin go dtí lá breá nua
Agus éistim, leis an craic sa nuacht
An pure riff raff chéanna is na scéalta crua

Agus feicim, gach duine ag dul
Ar an mbus seo lofa go dtí obair is scoil
Is tá fhios man, go gcaithfimid éalú
Cause there's more to your life than the people that pay you

Gníomhaíocht: Agus tú ag éisteacht le *Sláinte*, déan na patrúin ríme a anailísiú trí na focail ríme sna liricí a aibhsiú. An úsáidtear rím deireadh líne san amhrán nó rím inmheánach? Tabhair cúis le do fhreagra. Cuir véarsa leis, i do theanga roghnaithe, ag úsáid rím deireadh líne.

lgh.10-12

12 Oide.ie Oide

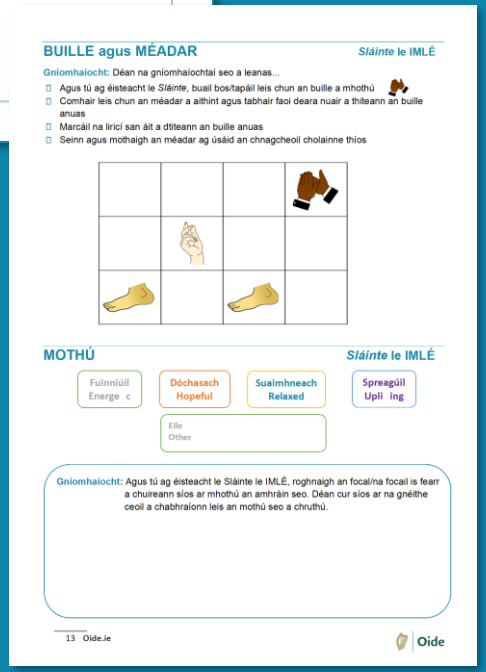

BUILLE agus MÉADAR

Sláinte le IMLÉ

Gníomhaíocht: Déan na gníomhaíochtaí seo a leanas...

- Agus tú ag éisteacht le *Sláinte*, buail bos/tapáil leis chun an buille a mhothú
- Comhair leis chun an méadar a aithint agus tabhair faoi deara nuair a thiteann an buille anuas
- Marcáil na liricí san áit a dtiteann an buille anuas
- Seinn agus mothaigh an méadar ag úsáid an chnagcheoil cholainne thíos

MOTHÚ

Sláinte le IMLÉ

Fuinniúil Energe c | Dóchasach Hopeful | Suaimhneach Relaxed | Spreagúil Upli ing | Eile Other

Gníomhaíocht: Agus tú ag éisteacht le Sláinte le IMLÉ, roghnaigh an focal/na focail is fearr a chuireann síos ar mhothú an amhráin seo. Déan cur síos ar na gnéithe ceoil a chabhraíonn leis an mothú seo a chruthú.

13 Oide.ie Oide

Cé a thabharfadh faoin bhfoghlaim seo?

Cén fhoghlaim a aithníodh sa siollabas / tsonraíocht a nascann an fhoghlaim seo léi?

Tuilleadh Nasc Curaclaim

Oide

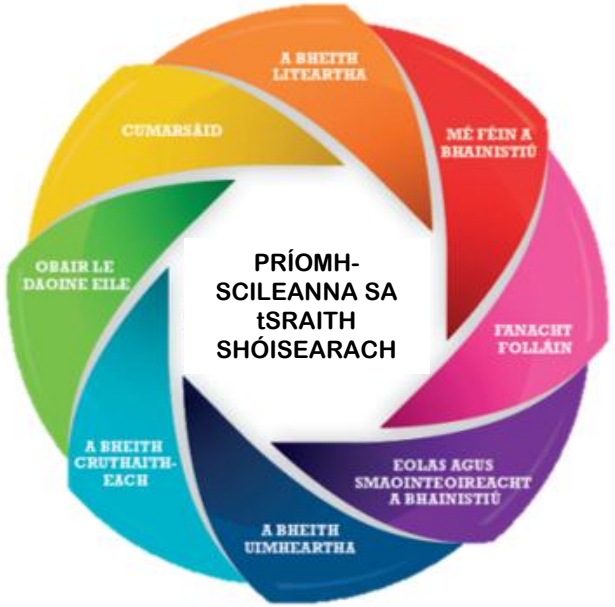

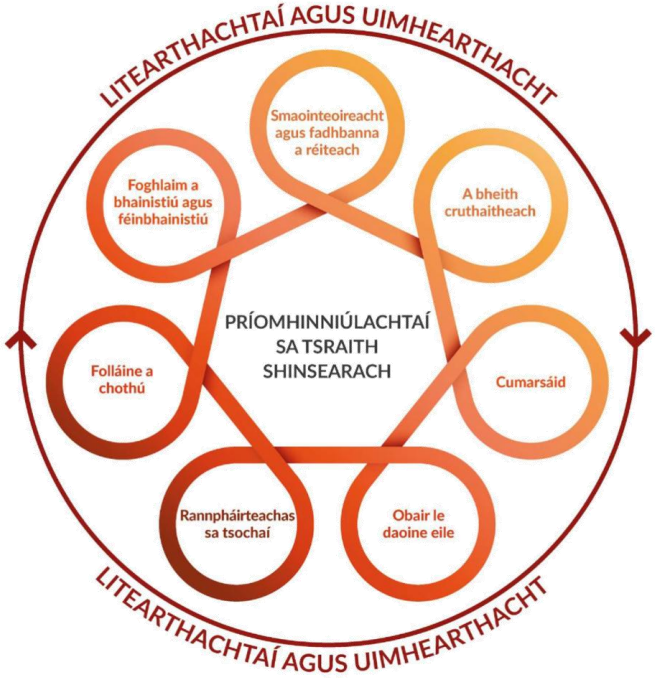

Cén chaoi a ndéantar Príomhscil na Sraithe Sóisearaí agus Príomhinniúlacht na Sraithe Sinsearaí *Cumarsáid* agus/nó *A Bheith Cruthaitheach* a ghníomhachtú san fhoghlaim seo?

Cén Phríomhscil eile sa tSraith Shóisearach agus / nó Príomhinniúlacht sa tSraith Shinsearach lena nascfadh an fhoghlaim seo leis?

Oide

Éispéiris Foghlama i gCleachtas

Cumadóireacht i Mionghléas

Léiriú an Treoirnóta

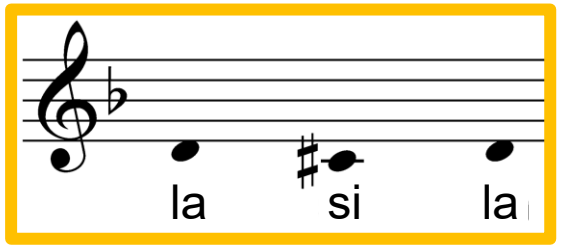

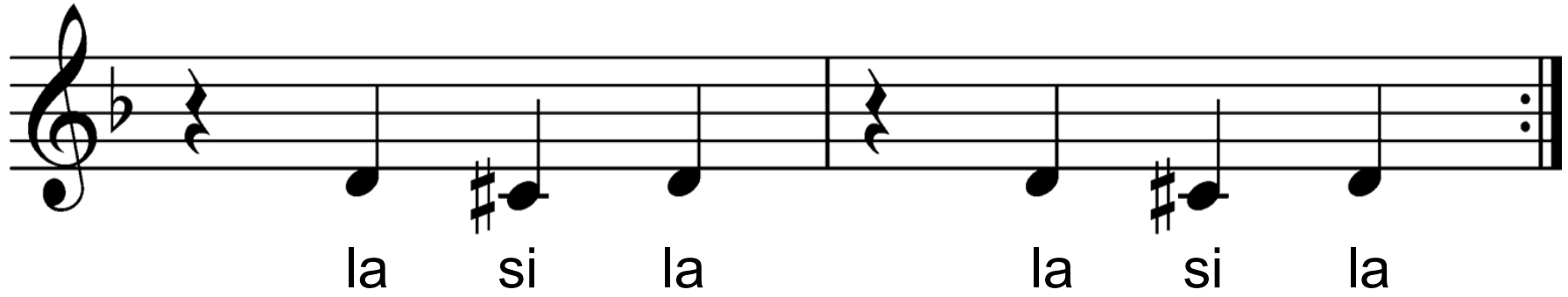

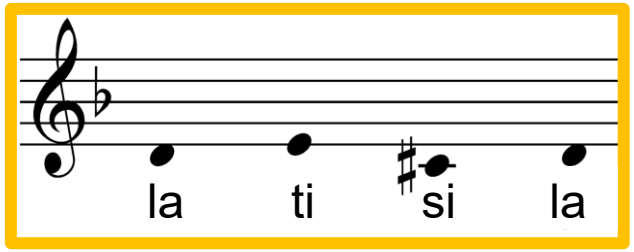

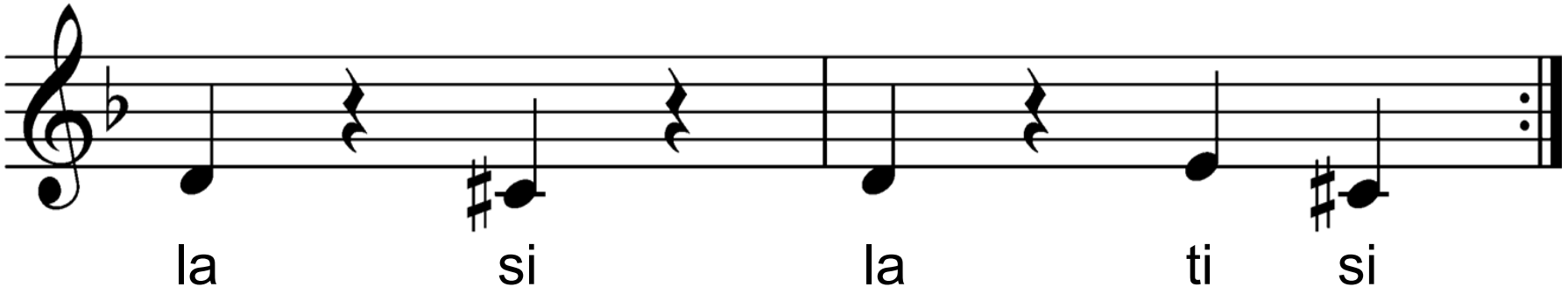

FUAIM ROIMH SHIOMBAIL – An Fhoghlaim a léiriú

Miontonúlacht / Seachtach Ardaithe / Géar / Seachtrán / Glao agus Freagairt / Legato / Sos Croisín / Barralíne Athdhéanta / Ard-Ochtach

Ag Tógáil ar an bhFoghlaim seo

Oide

Nótaí chun dul i dtreo an tSeachtaigh Ardaithe

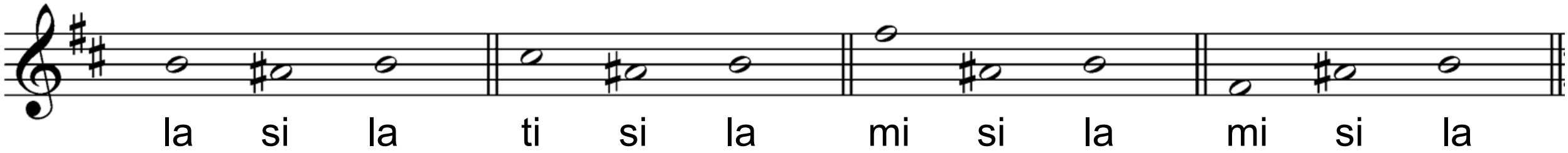

Litearthacht agus Uimhearthacht an Cheoil

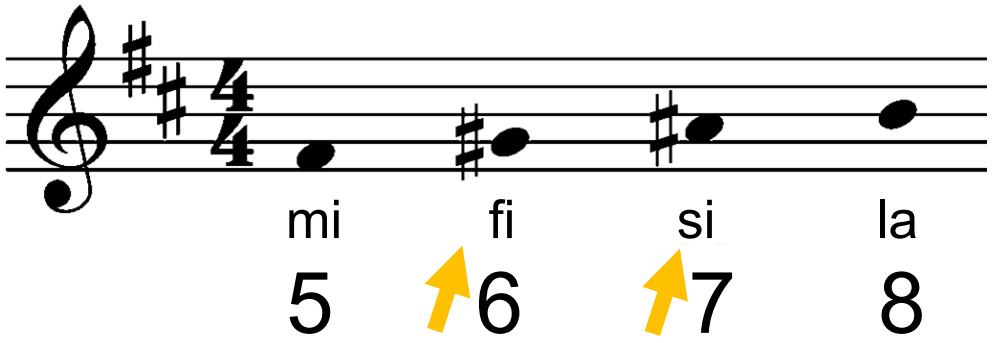

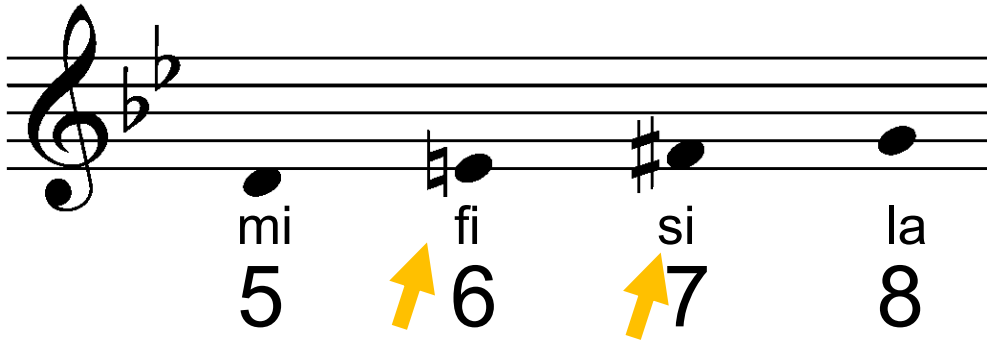

Séis a Chruthú

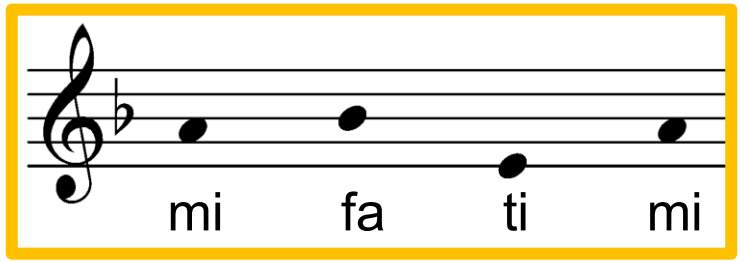

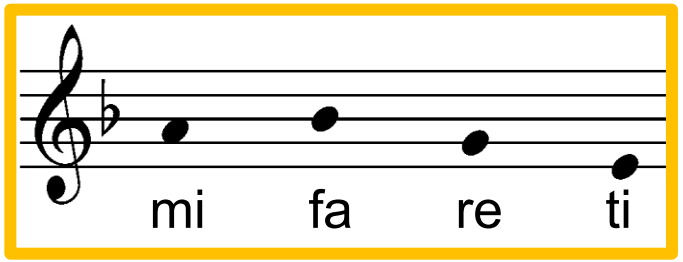

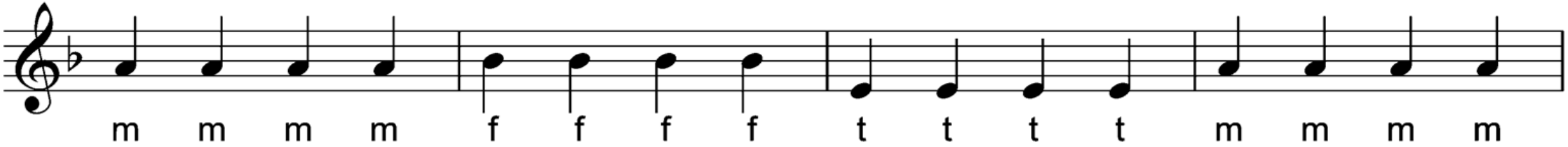

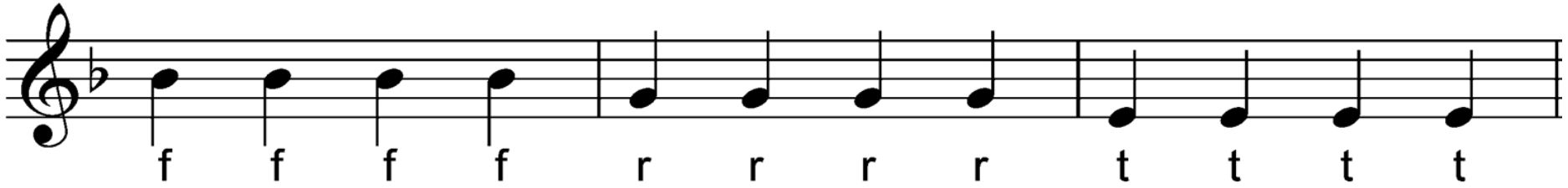

An Fhoghlaim seo a Chur chun Cinn

Oide

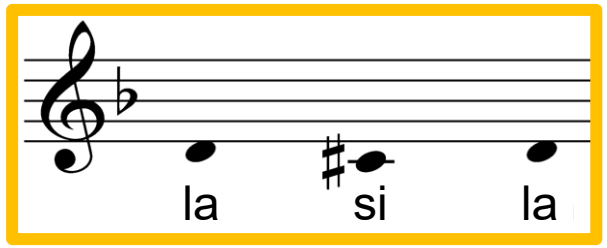

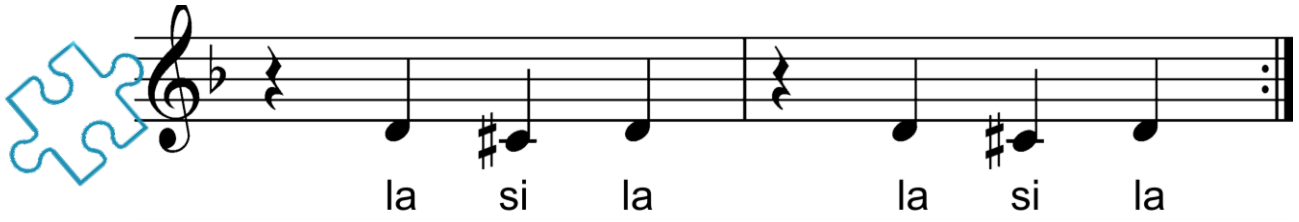

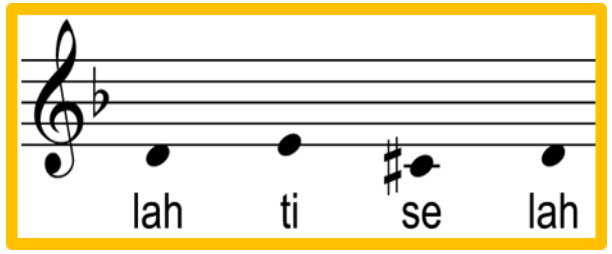

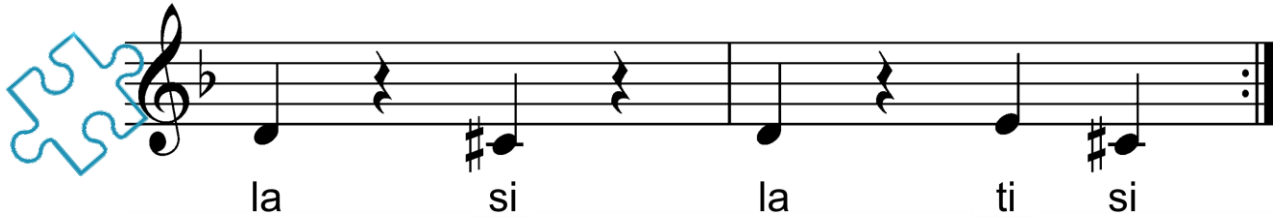

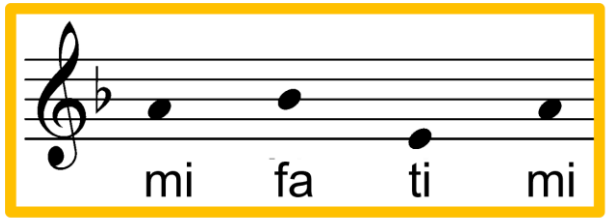

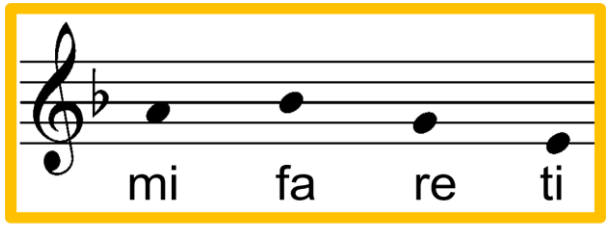

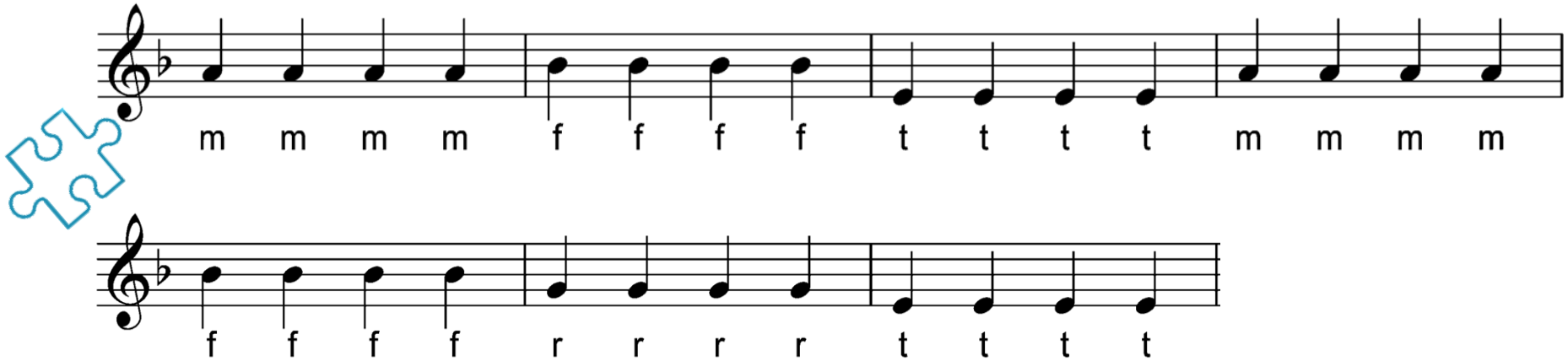

Scór a Thógáil

Tóg an Scór

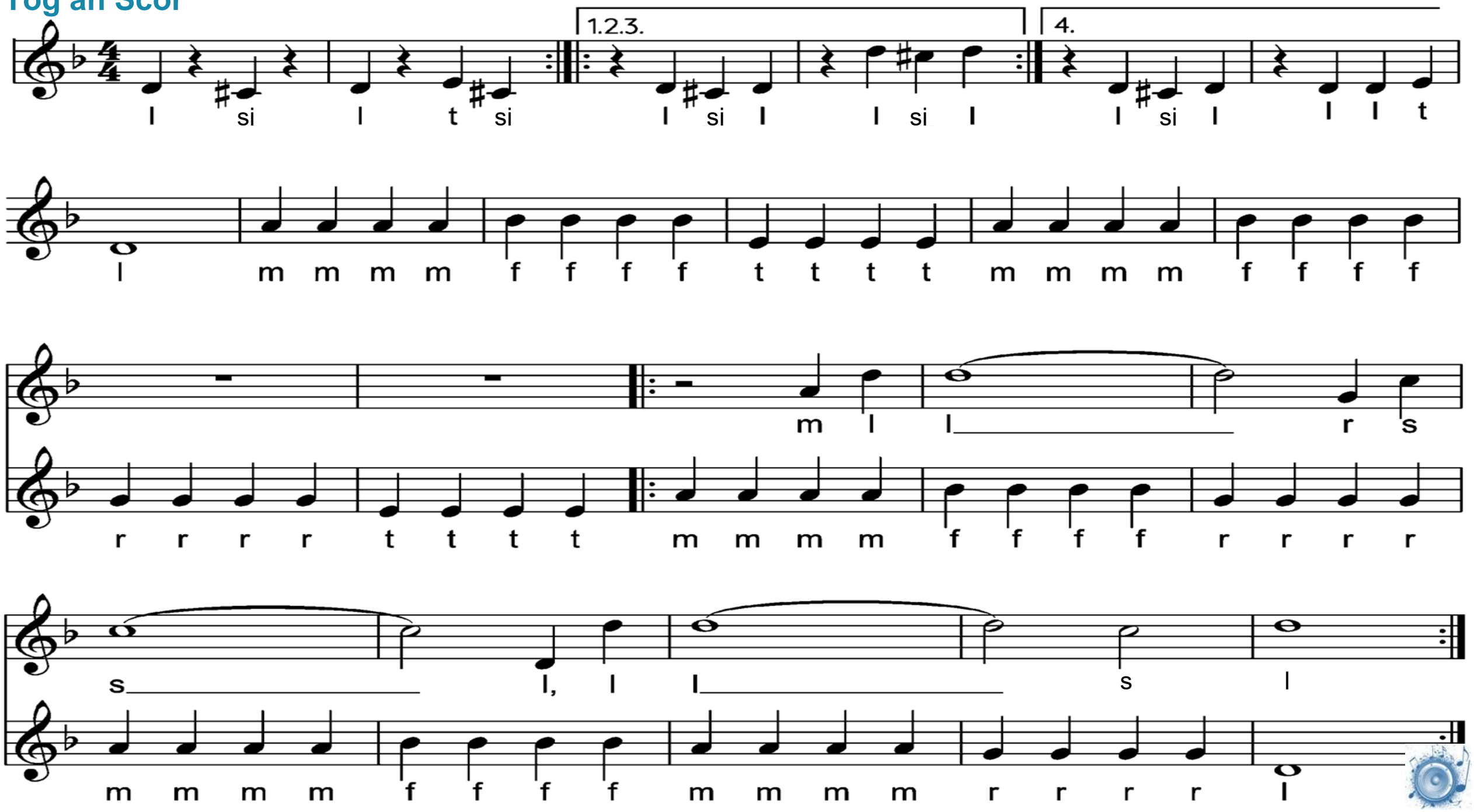
1.2.3.
4.
l si l t si l si l l si l l si l l l t
l m m m m f f f f t t t t m m m m f f f f
m l l r s
r r r r t t t t m m m m f f f f r r r r
s l, l l s l
m m m m f f f f m m m m r r r r l

Faigh an Litearthacht agus an Uimhearthacht anseo

Oide

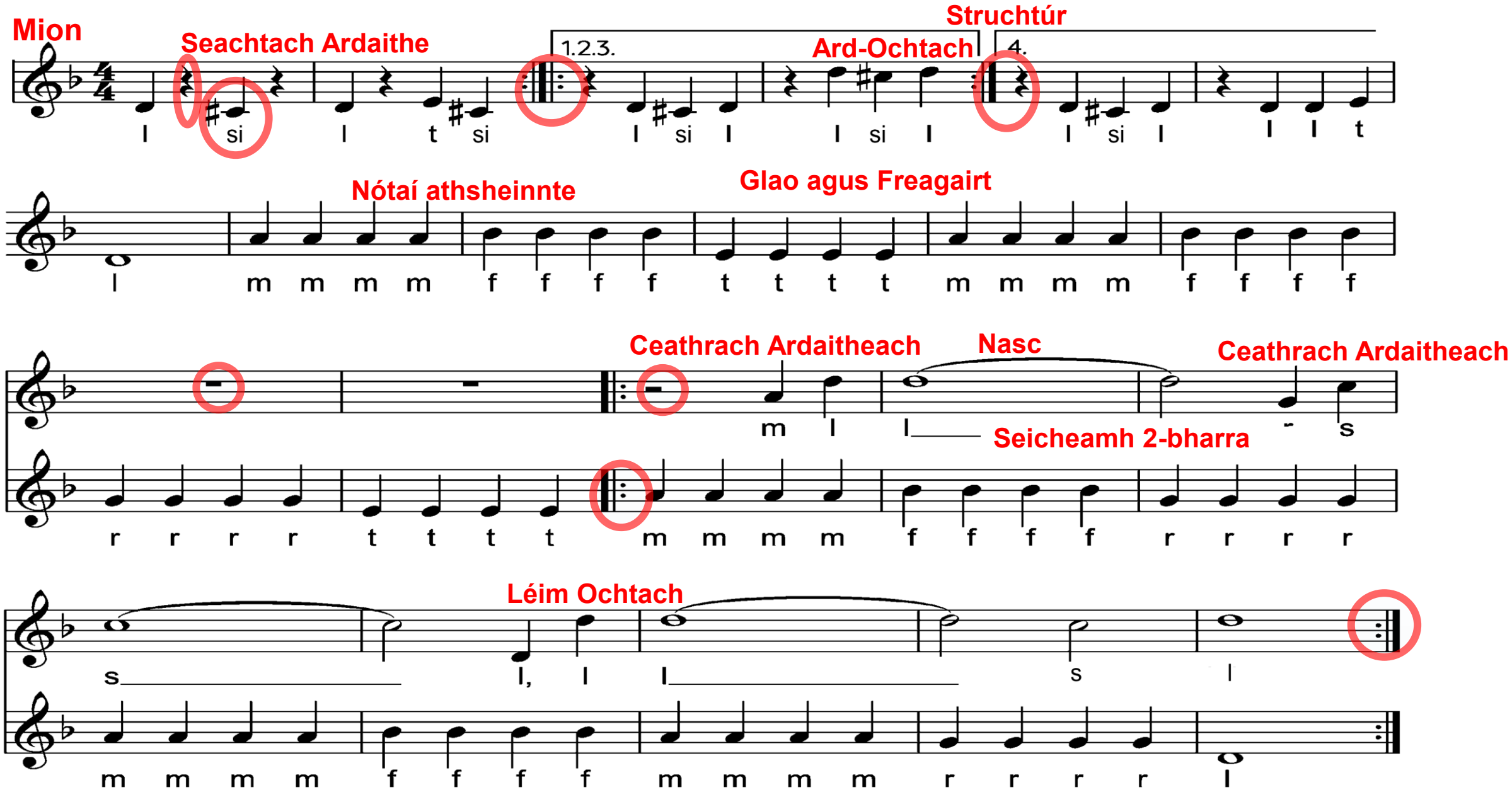

Cluas-scileanna a Fhorbairt

Oide

Cén fhoghlaim NUA a mheallfá as do chuid scoláirí trí scil na héisteachta?

Foghlaim trí Éisteacht

Uirlisí Práis / Rithimí Tiomána Cnaguirlisí / Seánra / Gnéithe / Teannas Drámatúil / Téaduirlisí in Ochtach níos airde / Tionlacan Leathchamán Tiomána Téaduirlise

Cliceáil anseo

Cuspóir i MO Sheomra Ranga Ceoil

Oide

Cén chaoi a dtiocfadh leis an eispéireas foghlama seo cabhrú le do chuid scoláirí Ceoil sa 5ú Bliain?

An fhoghlaim

Miontonúlacht / Seachtach Ardaithe / Géar / Seachtrán / Barralíne Athdhéanta / Glao agus Freagairt / Legato / Sos Croisín / Ardochtach / Uirlisí Práis / Rithimí Tiomána Cnaguirlisí / Seánra / Gnéithe / Teannas Drámatúil / Téaduirlisí in Ochtach níos airde / Tionlacan Leathchamán Tiomána Téaduirlise / EILE?

Tuilleadh Nasc Curaclaim

Oide

...tiocfaidh bailiúcháin shaothair chumtha an scoláire sa Phunann Chumadóireachta as trá agus tuile an chleachtais sa seomra ranga.

Cén chaoi a gcabhródh an fhoghlaim seo in *The Dark Knight* le scoláirí na sraithe sóisearaí déantáin cheoil a chruthú dá bPunann Chumadóireachta?

Oide

Éispéiris Foghlama i gCleachtas

Ceol Pobail

Rifeanna Ceoil

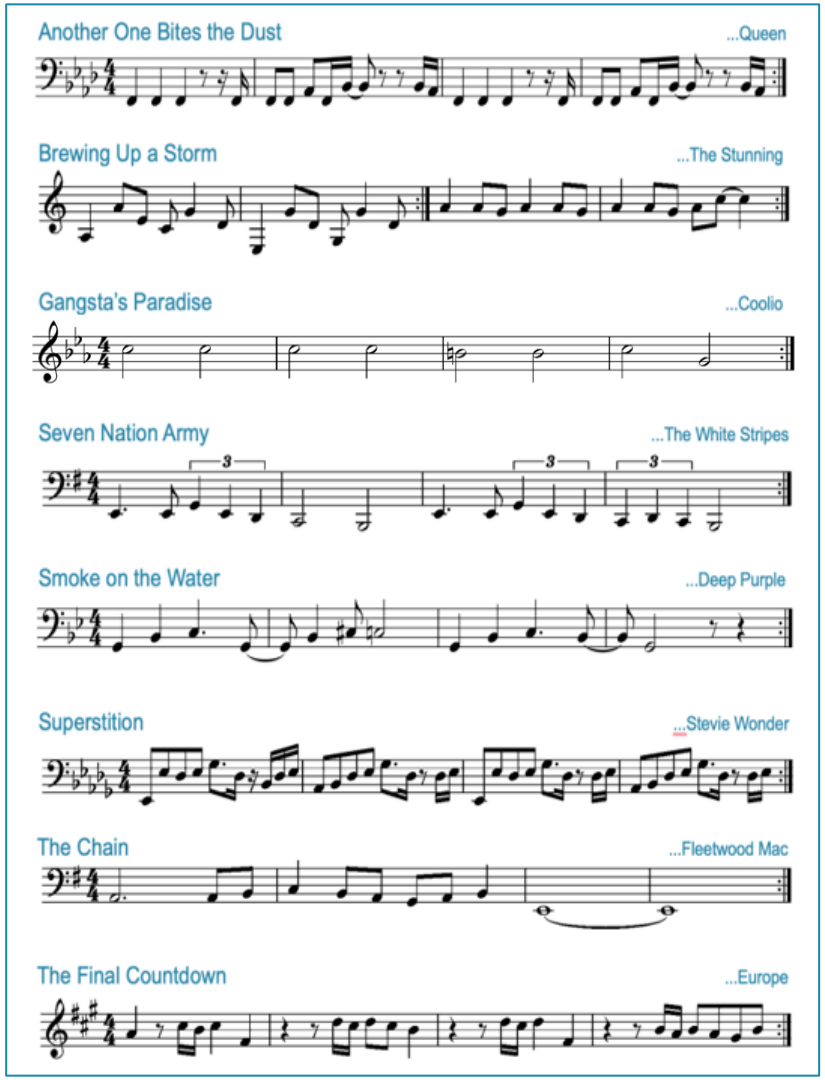

Cruthaigh rap gairid i nGaeilge, i mBéarla nó i dteanga eile le seinm leis an rif atá roghnaithe agat.

Straitéis fhéideartha chun rithim a mhúineadh

Oide

Cártaí Rithime

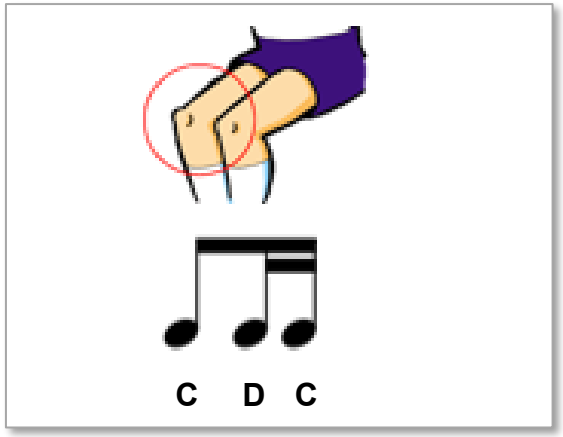

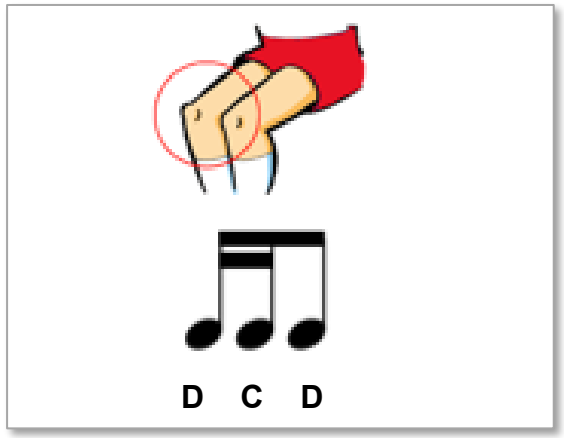

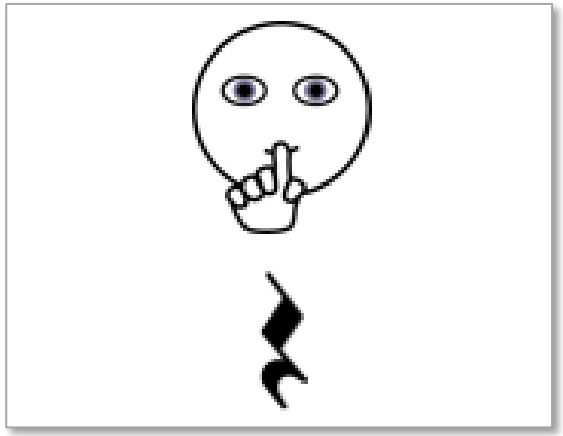

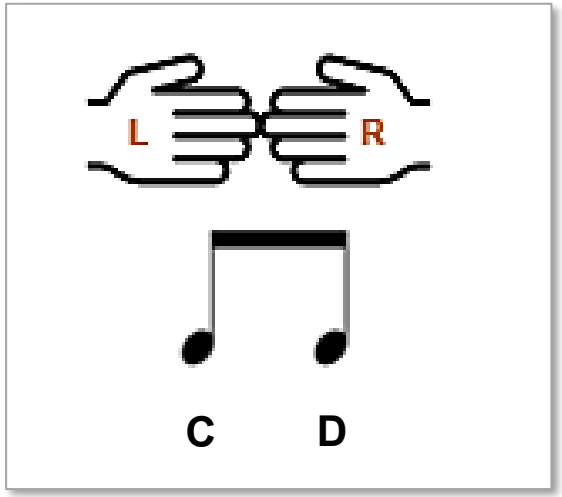

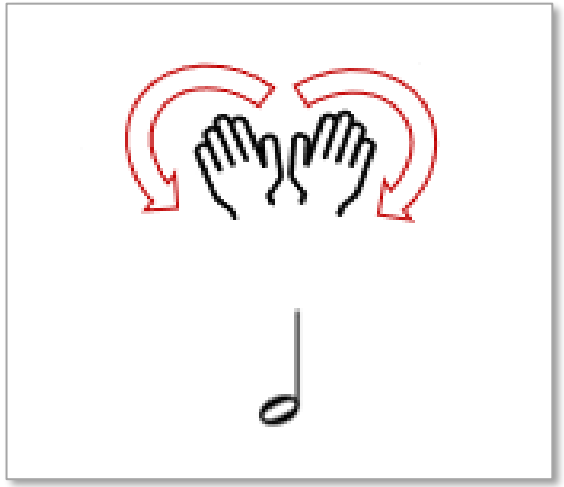

Rithim Foghlama

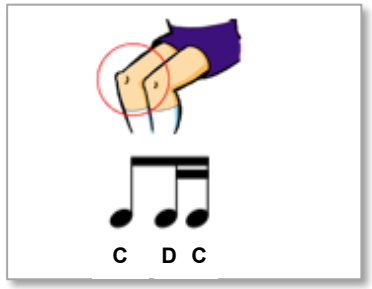

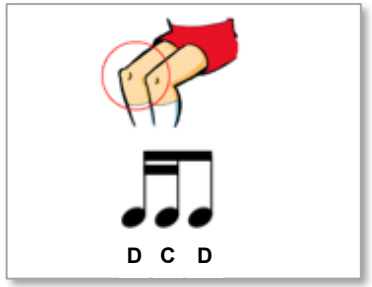

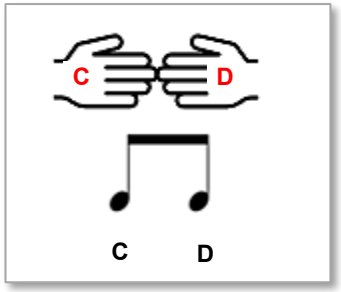

Scór Grafach

Nodaireacht Rithime

Rithim Foghlama

Oide

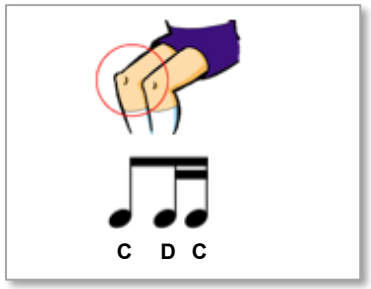

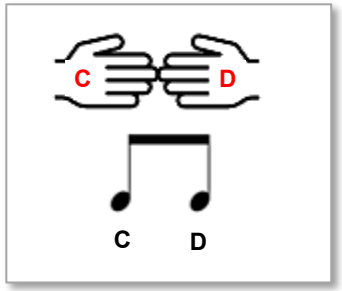

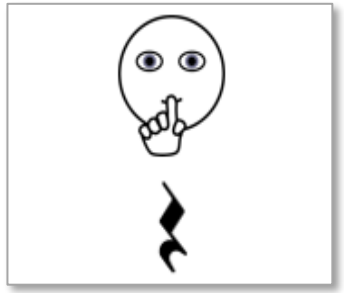

Scór Grafach

Nodaireacht Rithime

Cliceáil anseo

Guth an Scoláire

Agus tú ag plé leis an bhfíseán seo, smaoinigh ar an gcaoi a raibh foghlaim *Old Town* nasctha ar fud na gcuraclam ábhartha?

Cuspóir i MO Sheomra Ranga Ceoil

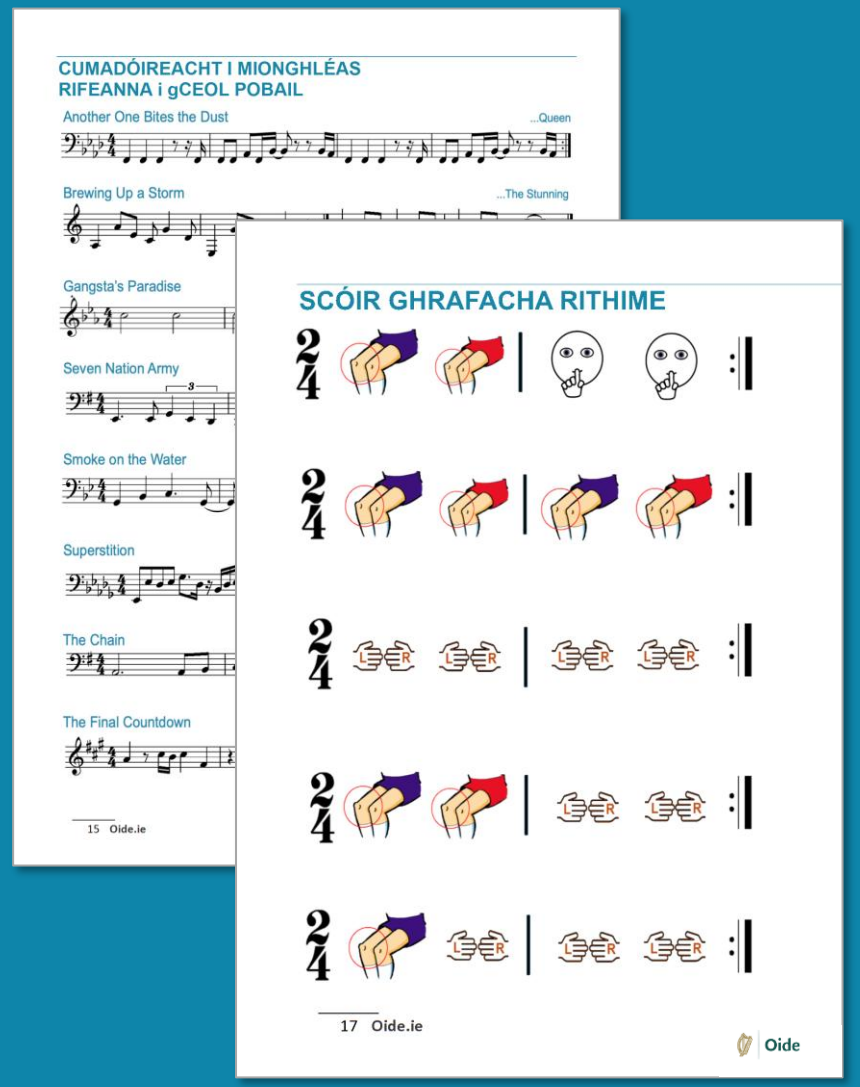

Cén chaoi a gcuirtear foghlaim na rithime chun cinn i ndearadh na n-eispéireas foghlama seo?

Cén rang-ghrúpa a gcuirfeá an fhoghlaim seo os a gcomhair?

Cén ghné den churaclam a nascann an fhoghlaim seo léi?

Tuilleadh Nasc Curaclaim

Oide

Level 1 PLU The Arts Music

5.13 Use parts of the body to make sounds by moving on/through a reactive environment

5.16 Participate in group music-making activities

5.18 Link sounds to pictorial representations

Leibhéal 2 - Cumarsáid agus Litearthacht

1.5 Páirt a ghlacadh i gcumarsáid phraiticiúil, fhoirmiúil agus neamhfhoirmiúil

1.14 Foirmeacha éagsúla scríobhneoireachta agus téacs a léirmhíniú

1.22 Páirt a ghlacadh i dtaibhiú nó o gcur i láthair

Cén chaoi a mbeadh an t-eispéireas foghlama seo ceangailte le foghlaim na scoláirí a bhíonn ag gabháil do Leibhéal 1 / Leibhéal 2?

Oide

Éispéiris Foghlama i gCleachtas

Ceol Náisiúnach

Ceol Náisiúnach - *Vltava*

Ze dvou praménků vzniká, o kameny zvoní a ve slunci se kmitá, mohutní, na jeji březich ozyvá se honba a pozdějí venlovsky tánec

Eascraíonn an abhainn ó dhá fhoinse, ag stealladh go meidhreach thar na carraigeacha agus ag drithliú sa ghrian. De réir mar a leathnaíonn sí, baintear macalla as na bruacha le fuaim corn fiaigh agus damhsaí tíre

Litearthacht Amhairc

Sreabhann an abhainn thar bhainis i sráidbhaile

Faoi sholas na gealaí, canann nimfeacha abhann go mistéireach dá chéile

St. John's Rapids

Fiach cois abhainn

An abhainn ag a foinse

Téann an abhainn isteach i gcathair mhaorga Phrág

Éiríonn an sruthán ina abhainn

Ag Insint an Scéil le Súil agus le Cluas

Oide

An abhainn ag a foinse

Éiríonn an sruthán ina abhainn

Fiach cois abhainn

Sreabhann an abhainn thar bhainis i sráidbhaile

Faoi sholas na gealaí, canann nimfeacha abhann go mistéireach dá chéile

St John's Rapids

Téann an abhainn isteach i gcathair mhaorga Phrág

An Scór a Thógáil…

AINM NA RANNÓIGE→							
Tonúlacht Gléas							
Méadar							
Amchomhartha							
Príomhuirlis(í) ag seinm na séise							
Ainmnigh 2-3 ghné cheoil a chloistear sa mhír							

trí Scil na hAnailíse

Cuspóir i MO Sheomra Ranga Ceoil

Oide

Cé a thabharfadh faoin bhfoghlaim seo?

Cén curaclam a nascfadh an fhoghlaim seo leis?

Oide

Éispéiris Foghlama i gCleachtas

Ceol Turgnamhach

Teagasc Cruthaitheach

Feic an méid a Chloiseann tú, Clois an méid a Fheiceann tú

Ostinato Corda Throitheánaigh

Tosaíonn an píosa le gleadhradh geal le rithim spreagúil a bhíonn le cloisteáil síos tríd an bpíosa ar fad beagnach.

Corda tonach mórghléas A nuair a chloisimid é den chéad uair, ach níos déanaí sa phíosa cuirtear níos mó nótaí leis.

Ar dtús is cosúil go dtosaíonn sé le buille suas camáin, ach ar fud an phíosa is féidir é a chloisteáil ar bhealaí éagsúla mar go bhfuil sé curtha i sraitheanna agus comhcheangailte le smaointe ceoil eile.

Léigh an cur síos.

An féidir leat é a chloisteáil?

Teagasc Cruthaitheach

Feic an méid a Chloiseann tú, Clois an méid a Fheiceann tú

Ostinato Corda Throitheánaigh

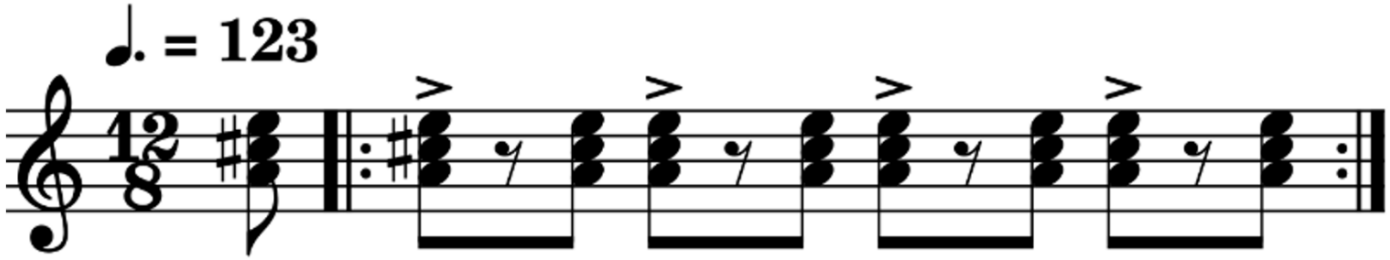

Conas a dhéanfá cur síos ar fhuaim na nodaireachta seo i bhfocail?

LITEARTHACHT AGUS CRUTHAITHEACHT

Oide

Samhlaigh cén fhuaim atá le do smaoineamh ceoil ...

Ostinato Corda Throitheánaigh

Tosaíonn an píosa le gleadhradh geal le rithim spreagúil a bhíonn le cloisteáil síos tríd an bpíosa ar fad beagnach.

Corda tonach mórghléas A nuair a chloisimid é den chéad uair, ach níos déanaí sa phíosa cuirtear níos mó nótaí leis.

Ar dtús is cosúil go dtosaíonn sé le buille suas camáin, ach ar fud an phíosa is féidir é a chloisteáil ar bhealaí éagsúla mar go bhfuil sé curtha i sraitheanna agus comhcheangailte le smaointe ceoil eile.

Séis Chrómatach

Smaoineamh séiseach spreagúil éiritheach ag gluaiseacht i leath-thoin le rithim thiomána.

2 leagan den fhrása chéanna atá ar fhaid éagsúla agus a ghluaiseann tríd an scála crómatach i bpatrúin atá beagán difriúil.

Nuair a shroicheann sé a bhuaicphointe, léimeann sé ar ais síos ochtú agus tosaíonn sé ag dul suas an tséis ar nós staighre, rud a chruthaíonn níos mó agus níos mó scleondair sa cheol.

Dordlíne Shintéiseora Creatha

Cúis iontais í an fhuaim seo nuair a thagann sí isteach ar an dordsintéiseoir den chéad uair.

Tugtar dord creatha ar an gcineál seo fuaime uaireanta agus is minic a chloistear í i gceol damhsa leictreonach amhail druma agus dord, dubstep, agus ceol dufaire. Tá an dordlíne shintéiseora leictreonach seo i gcodarsnacht le timbres stíl phráis na bpáirteanna eile.

Tá an smaoineamh séiseach seo in amchomhartha difriúil (4/4) a thugann athrú ar an gcuisle a théann i bhfeidhm ar an méadar iomlán agus a úsáideann rithimí éagsúla síos tríd.

Cúlbhuille

Cúlbhuille eipiciúil in am 4/4 a leagann béim ar an mbuille nua sa chuid deiridh.

Coinníonn an patrún roc coitianta seo buille seasta le linn do na páirteanna eile d'fhaid, luasanna agus rithimí éagsúla a bheith ag guairneáil timpeall air.

Dordséis

Séis ard agus chumhachtach sa raon dord íseal a chruthaíonn mothú dorcha, duairc.

Úsáideann an tséis seo nótaí fada leanúnacha.

Léimeann an tséis idir nótaí de scála crómatach A, rud a thugann tonúlacht mhór le fios uaireanta agus uaireanta miontonúlacht.

Bí Cruthaitheach

Gníomhaíocht Grúpa Aonair

Le chéile, in bhur ngrúpa aonair, cruthaígí agus tarraingí íomhá chun an smaoineamh a léiriú

Ceapaigí gluaiseacht don smaoineamh ceoil

Bí Cruthaitheach – DO SCÓR A THÓGÁIL

Oide

Ostinato Corda Throitheánaigh	Ostinato Corda Throitheánaigh	Ostinato Corda Throitheánaigh	Ostinato Corda Throitheánaigh		Ostinato Throithe
	Séis Chrómatach			Séis Chrómatach	
			Dordséis	Dordséis	

Mar ghrúpa iomlán,

cruthaígí bhur scór grafach trí Íomhánna gach grúpa a chur le Chéile

seinnigí bhur ngluaiseachtaí in éineacht leis an gceol

Cliceáil Anseo

Cuspóir i MO Sheomra Ranga Ceoil

Oide

Cad é faoi a bhfuil an fhoglaim?

Cé a thabharfadh faoin bhfoghlaim seo?

Cad iad na deiseanna atá ann chun scoláirí a chur ag obair ar an uimhearthacht sa phíosa seo?

Tuilleadh Nasc Curaclaim

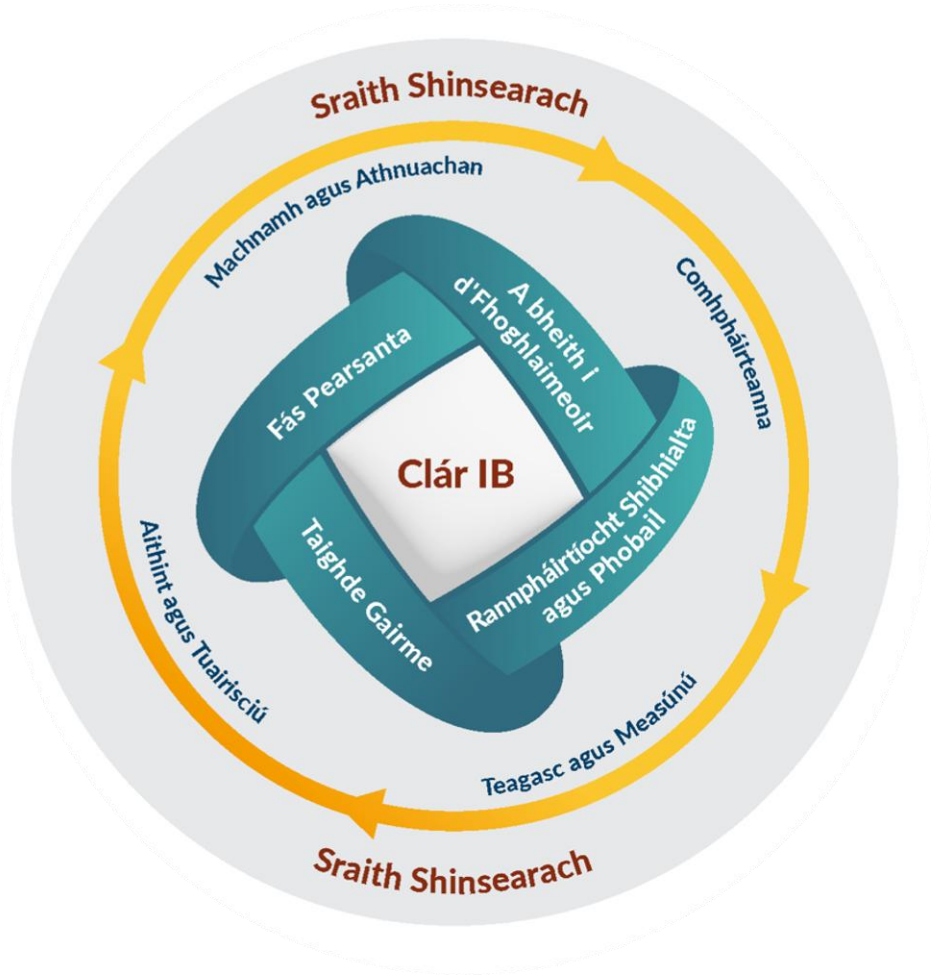

Cén chaoi a bhféadfadh an fhoghlaim seo tacú le forbairt Scoláire Ceoil na hIdirbhliana?

Éispéiris Foghlama i gCleachtas - AI

- Cén rud é IS agus conas a oibríonn sé?
- Breithnithe nuair a bhíonn tú ag plé le IS
- Ceistiú Éifeachtach nuair a bhíonn tú ag úsáid IS
- Uirlisí IS i gcleachtas

Treoir maidir leis an Intleacht Shaorga i Scoileanna

An Roinn Oideachais agus Óige

Oide

Nuafhoilsithe

21 Deireadh Fómhair 2025

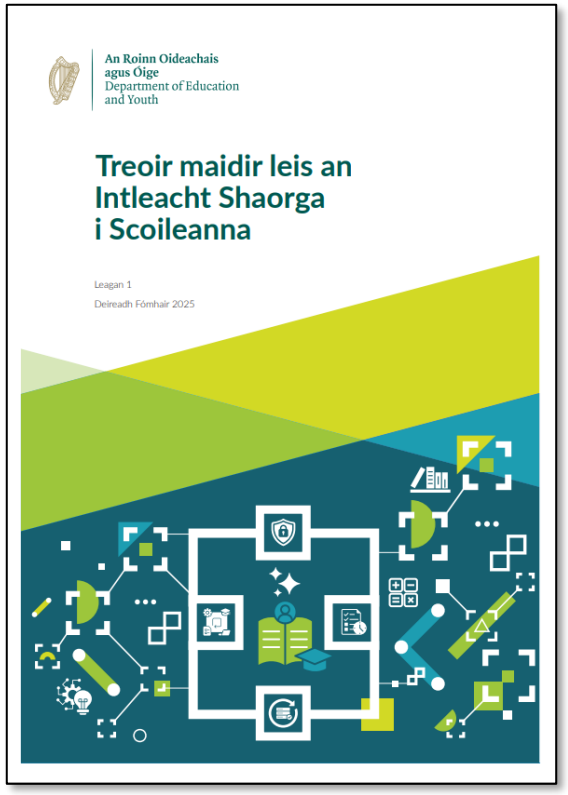

https://www.gov.ie/ga/an-roinn-oideachais/foilseachain/straitéis-dhigiteach-do-scoileanna-go-dtí-2027/

Tábhacht ETOÁ agus IS

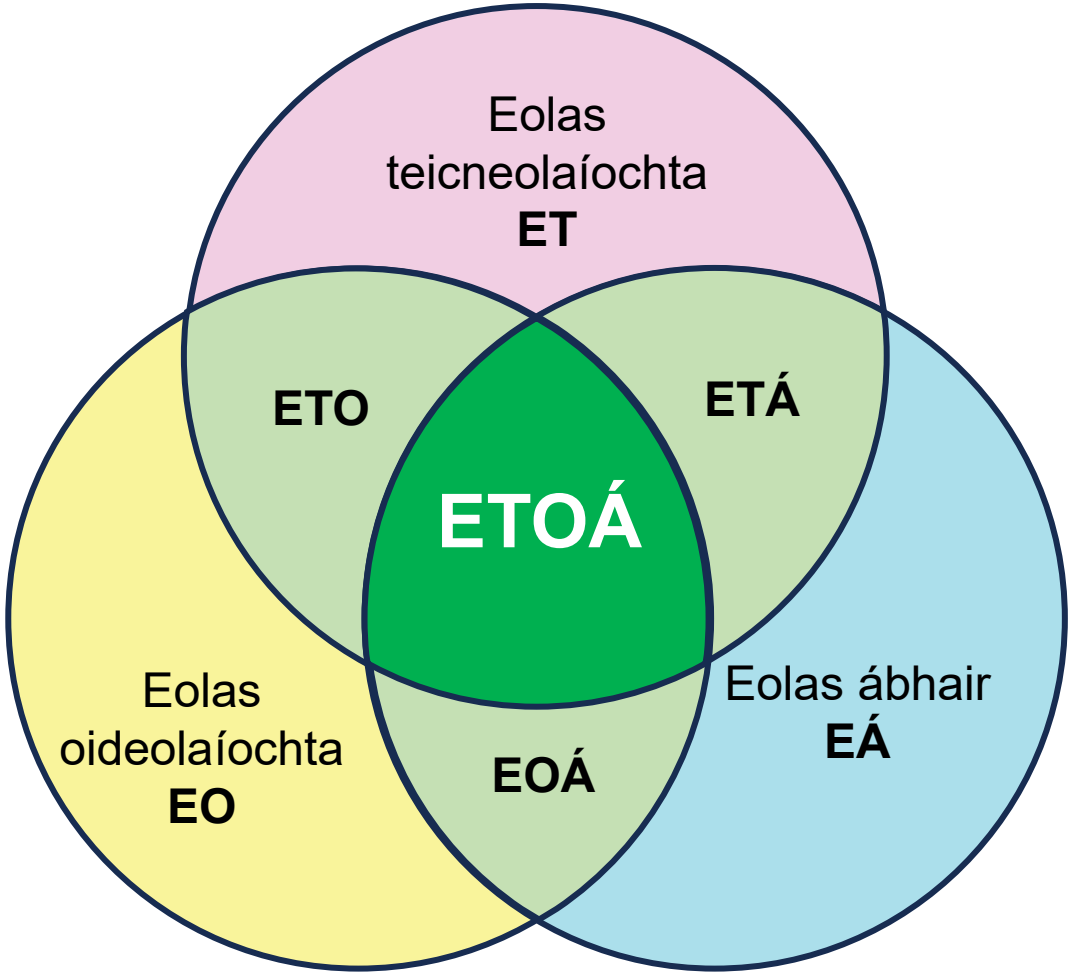

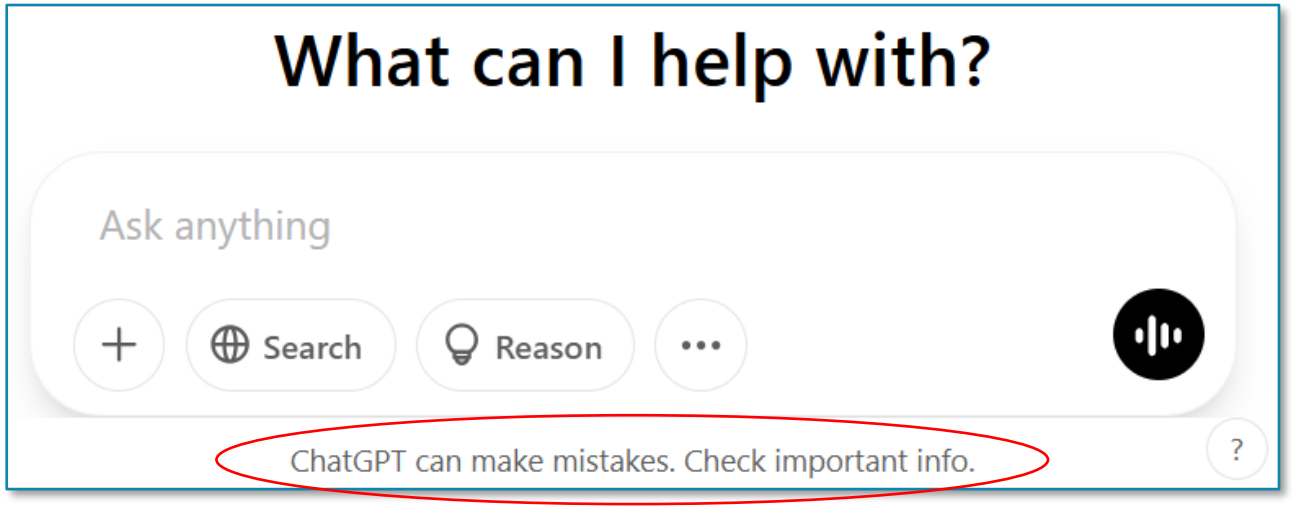

Guth an Mhúinteora

Oide

Cad iad na rudaí nach féidir d’IS agus nár choir d’IS teacht ina n-ionad?

UNESCO AI Competency Framework for Teachers

Oide

1. Meon daonlárnach
2. Eitic IS
3. Fondúireachtaí agus feidhmchláir IS
4. Oideolaíocht IS
5. IS le haghaidh forbairt ghairmiúil

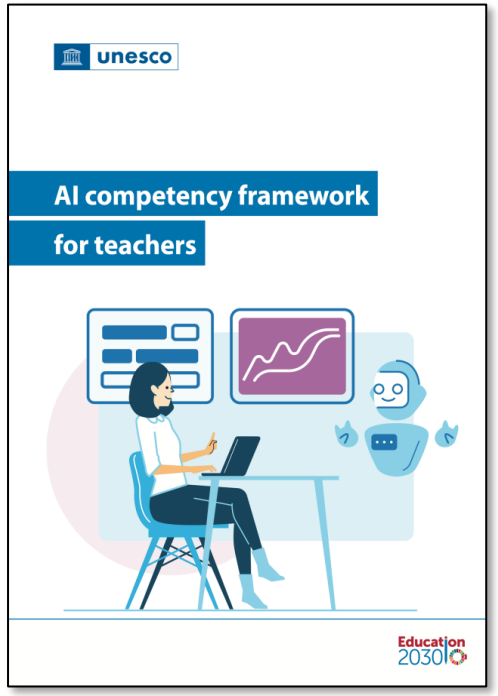

Ar fail le híoslódáil ar unesco.org

Straitéis Dhigiteach do Scoileanna go dtí 2027

Oide

Láidreachtaí agus srianta AI a aithint agus aghaidh a thabhairt ar na ceisteana eiticiúla agus na rioscaí.

D'fhéadfadh buntáistí a bheith ag baint le huirlisí oideachais bunaithe ar AI amhail an cumas foghlaim shaincheaptha agus aiseolas pearsantaithe a sholáthar.

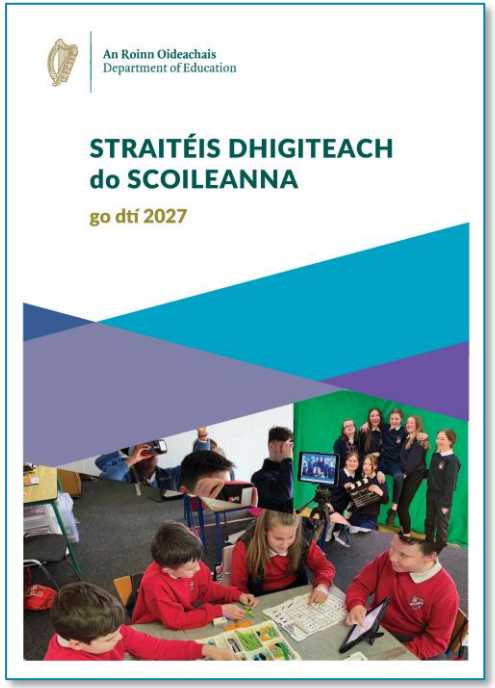

...An Roinn Oideachais (2022), *Straitéis Dhigiteach do Scoileanna go dtí 2027*, lch. 64

IS Giniúnach agus Oideachas

Oide

On the efficiency side, for administrative work, AI assistants and agents have a lot to offer.

Software systems used at educational institutions include integrated AI assistants that can be used to streamline workflow and boost productivity.

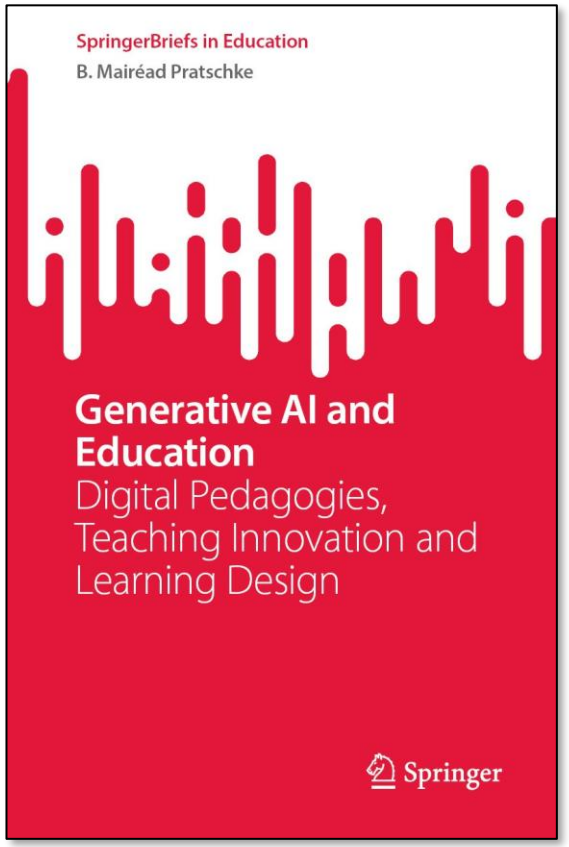

...Pratschke (2024), *Generative AI and Education*, lgh. 87-89

Aois Dhigiteach an Toilithe

Is é 16 bliana d'aois Aois Dhigiteach an Toilithe in Éirinn.

Is í seo an aois inar féidir le leanaí toiliú go dlíthiúil le cuideachtaí/eagraíochtaí a gcuid sonraí pearsanta nó faisnéise a phróiseáil.

I gcás leanaí faoi bhun 16 bliana d'aois, ní mór do thuismitheoir nó caomhnóir an linbh toiliú a thabhairt.

Oide

Cad is Intleacht Shaorga ann?

Conas a oibríonn sé?

Cad is Intleacht Shaorga ann?

Oide

The simulation of human intelligence in machines that are programmed to perform tasks that normally require human intelligence, such as learning, decision-making, and problem-solving.

Cén rud é IS Giniúnach?

Oide

*GenAI enables users to quickly **generate new content** based on a variety of inputs. Inputs and outputs to these models can include text, images, sounds, animation, 3D models, or other types of data.*

GenAI models use neural networks to identify the patterns and structures within existing data to generate new and original content.

Conas a oibríonn IS Giniúnach?

Oide

Ionchur
m.sh. leid/ceist
Cá raibh an cat ina shuí?

Déanann an córas IS an chéad fhocal eile a "thomhas"

Aschur
m.sh. freagra/freagairt
Shuigh an cat ar an mata

Córas IS (líonra néarach) oilte ar…

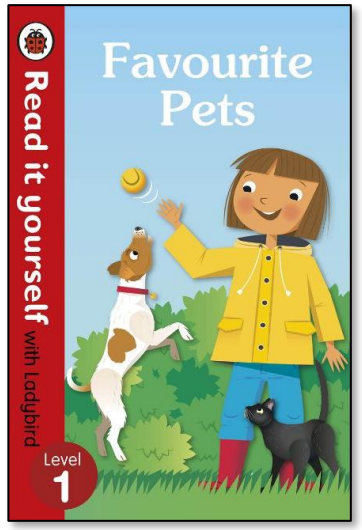

Conas a oibríonn IS Giniúnach?

Oide

Ionchur
m.sh. leid/ceist
Cá raibh an cat ina shuí?

Déanann an córas IS an chéad fhocal eile a "thomhas"

Aschur
m.sh. freagra/freagairt
Shuigh an cat ar an mata

Cuir i gcás go n-oiltear an Córas IS (líonra néarach) ar gach...

Téacs **Ímhá** **Físeán** **Fuaim**

IS Giniúnach i gCleachtas

Sampla de ghiniúint téacs

Mol trí amhrán nó trí phíosa ceoil chun cabhrú le foghlaim faoi na gormacha

ChatGPT

🎸 **1. "Cross Road Blues" – Robert Johnson (1936)**

- **Cén fáth:** Is sampla clasaiceach é den Delta Blues, stíl bhunúsach don seánra iomlán.
- **Foghlaim uaidh:**
  - Struchtúr 12 bhar blues.
  - Patrúin glao-agus-freagra idir an ghuth agus an ghiotár.
  - Tuiscint ar mhothúchán agus scéalta pearsanta sa liricí.

🎹 **2. "Sweet Home Chicago" – Robert Johnson (nó an leagan ó Blues Brothers más mian leat rud níos nuaí)**

- **Cén fáth:** Tá sé ar cheann de na hamhráin blues is mó tionchair riamh, agus is clasaic é le haghaidh foghlama ar chord changes agus formhór 12-bar.
- **Foghlaim uaidh:**
  - Patrúin I–IV–V (mar shampla A7–D7–E7).
  - Conas canadh agus seinm le chéile i struchtúr soiléir.
  - Call-and-response idir an t-amhránaí agus an giotár/pianó.

🎤 **3. "The Thrill Is Gone" – B.B. King (1969)**

- **Cén fáth:** Léiríonn sé forbairt an blues isteach sa domhan nua-aimseartha – giotáir le ton glan, línte mall mothúchánacha, agus tionchar soul/jazz.
- **Foghlaim uaidh:**
  - Blues i mion (minor blues).
  - Frásaíocht agus mothúchán i seinnteoireacht giotáir.
  - Dinimic agus spás sa cheol.

IS Giniúnach i gCleachtas

Oide

Sampla de ghiniúint íomhá

Cruthaigh íomhá fótairéalaíoch de ghrúpa déagóirí ag seinm ar ucailéilí ag ceolchoirm scoile

Copilot

IS Giniúnach i gCleachtas

Sampla de ghiniúint físe

Cruthaigh físeán chun na híomhánna in Earrach Vivaldi a léiriú: éin ag canadh... sruthanna ag crónán... feothain... stoirmeacha toirní... móinéir bláthbhreaca... géaga duilleacha ... tréadaí gabhar agus a mhadra

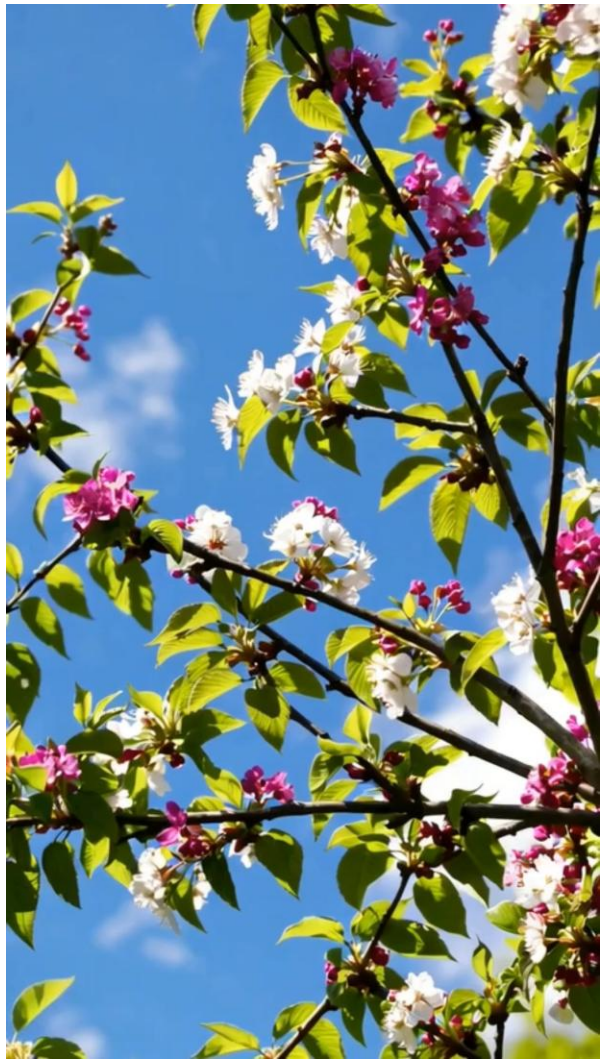

Bing Video Creator

IS Giniúnach i gCleachtas

Oide

Sampla de ghiniúint fuaime

Amhrán faoi a bheith ag fanacht go mbeidh an geimhreadh in Éirinn thart agus ag tnúth leis an samhradh i stíl tíre *indie*

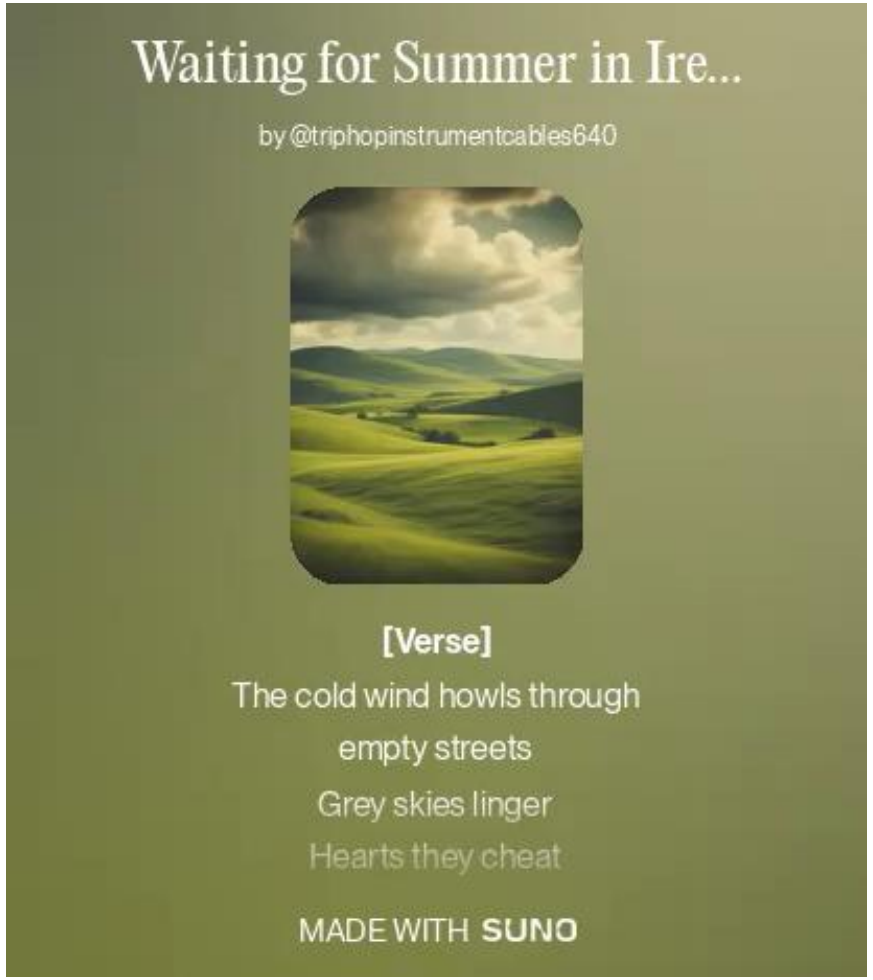

SUNO AI

udio

IIElevenLabs

Cad is STM (LLM) ann?

Oide

Samhail IS is ea samhail teanga mhór (LLM) atá oilte ar mhéideanna móra téacs chun teanga a thuiscint agus téacs daonna a ghiniúint.

ChatGPT
OpenAI

Gemini
Google

Copilot
Microsoft

LE CHAT
MISTRAL_

Claude
Anthropic

perplexity

Oide

Breithnithe nuair a bhíonn tú ag plé le IS

Breithnithe nuair a bhíonn tú ag plé le IS

Oide

Smaointeoireacht Chriticiúil

Critical thinking is a fundamental skill that students need to meaningfully engage with AI as learners, users and creators

...UNESCO (2024), *AI Competency Framework for Students*, lch. 14

Smaointeoireacht Chriticiúil

Oide

Smaointeoireacht Chriticiúil

…higher confidence in GenAI is associated with less critical thinking, while higher self-confidence is associated with more critical thinking…

...Lee et al (2025), *The Impact of Generative AI on Critical Thinking*

...Lee et al (2025), *ibid)*

Breithnithe nuair a bhíonn tú ag plé le IS

Oide

Smaointeoireacht Chriticiúil

Breithnithe eiticiúla

Teorainneacha uirlisí IS

Rioscaí d'fhoghlaim an scoláire

...UNESCO (2024), *AI Competency Framework for Students*, lch. 14

Breithnithe Eiticiúla

Oide

Cearta an duine

Príobháideachas sonraí

Gníomhaireacht dhaonna agus cuntasacht

Inbhuanaitheacht, tionchar ar an gcomhshaol

Claontacht, cuimsiú, inrochtaineacht, éagsúlacht

...UNESCO (2024), *AI Competency Framework for Teachers*, lch. 29

Teorainneacha uirlisí IS

Ní féidir le IS an fíorshaol a thuiscint nó breithiúnais a dhéanamh ar luachanna

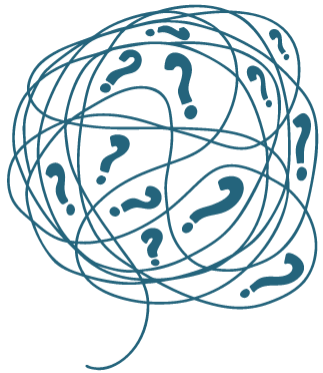

Siabhráin

Inmhínitheacht

...UNESCO (2024), *AI Competency Framework for Teachers*, lch. 33

Rioscaí d'fhoghlaim an scoláire

Oide

Cumas Smaointeoireacht Chriticiúil

Forbairt Intleachtúil

Idirghníomhaíochtaí Daonna

Tógálacha Eolais

Tuairimí Neamhspleácha

...UNESCO (2024), *AI Competency Framework for Teachers*, lch. 33

Oide

Ceistiú Éifeachtach nuair a bhíonn tú ag úsáid IS

Inealltóireacht Leide

Innealtóireacht Leide

idirghníomhaíochtaí le IS a fheabhsú

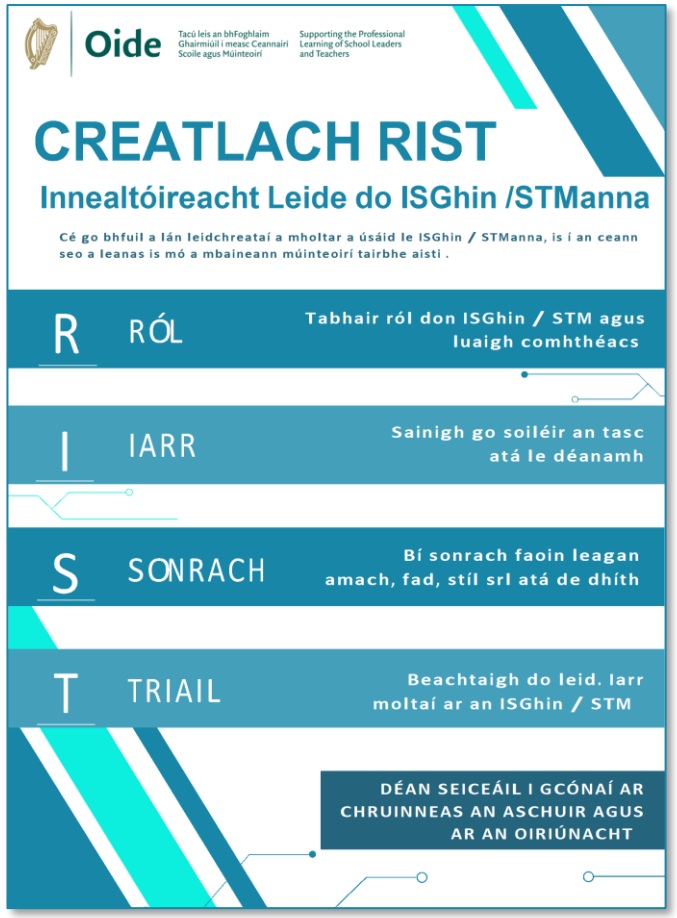

Prompt engineering is the process of iterating a generative AI prompt to improve its accuracy and effectiveness.

...https://www.coursera.org/articles/what-is-prompt-engineering

Creat RIST á chur i nGníomh

Oide

Ról

Feidhmigh mar stiúrthóir cóir a bhfuil taithí aige in iar-bhunscoil in Éirinn

Iarr

Déan cur síos ar 3 réamhchleachtadh gutha tharraingteacha agus spraíúla do chór de pháistí 12-14 bliana d'aois le go leor cineálacha guthanna éagsúla.

Sonrach

Cuir isteach físeáin shamplacha nó acmhainní eile. Mínigh go soiléir na scileanna gutha atá á bhforbairt.

Triail

Tar éis duit do fhreagra a thabhairt, cuir roinnt ceisteanna leantacha orm a chabhródh leat freagra níos fearr a thabhairt.

Uirlisí IS i gCleachtas

Déan do bhailiúchán uirlisí IS a choimeád

Oide

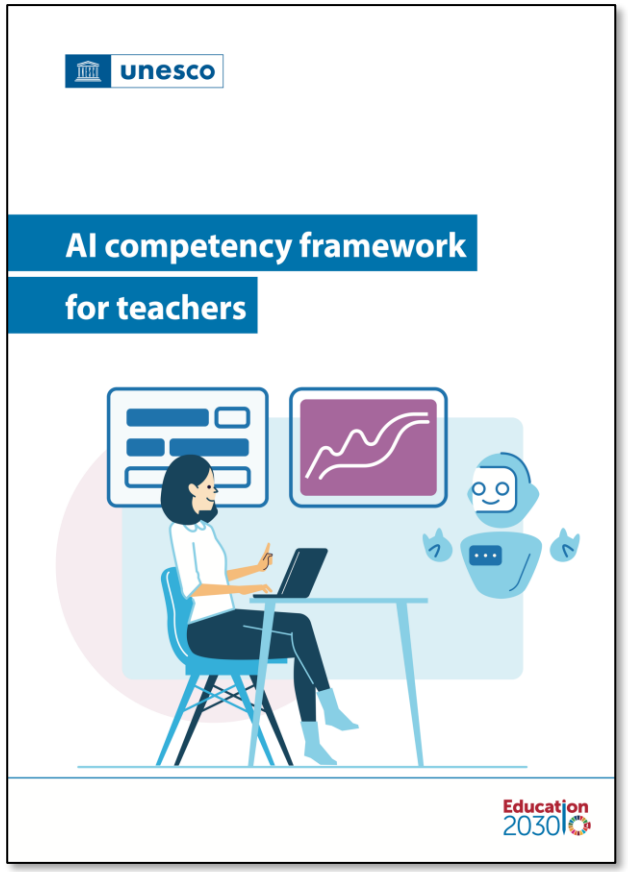

Support teachers to establish their own collection of AI tools

…to curate trustable AI relevant to their needs and local contexts.

...UNESCO (2024), *AI Competency Framework for Teachers*, lch. 30

Uirlisí IS i gCleachtas

Oide

Ag tacú le Dearadh d’fhoghlaim, do theagasc agus do mheasúnú

Lig ort gur múinteoir ceoil iar-bhunscoile tú a bhfuil go leor taithí agat atá ag obair i gcóras oideachais na hÉireann.

Seo trí Thoradh Foghlama ó Shonraíocht Ceoil na Sraithe Sóisearaí.
"1.13 comparáid a dhéanamh idir léamha nó socruithe éagsúla de phíosaí ceoil traidisiúnta nó ceoil tíre, agus aird á tabhairt ar ghnéithe ceoil agus ar thionchair eile
2.10 sraith critéar a fhorbairt chun measúnú a dhéanamh ar thaibhiú beo nó taifeadta; úsáid a bhaint as na critéir sin chun athbhreithniú domhain a dhéanamh ar thaibhiú
3.11 iniúchadh a dhéanamh ar an am a thugtar d'ealaíontóirí agus taibheoirí Éireannacha ar na meáin éagsúla áitiúla nó náisiúnta Éireannacha agus na torthaí sin a chur i láthair sa rang"
Ceap sraith de 4 phlean ceachta a thacóidh le scoláirí agus a chuirfidh chun cinn a gcuid foghlama maidir le scil na comparáide ag baint úsáide as socruithe éagsúla de 2 amhrán tíre Éireannacha. Ba chóir don scoláire foghlaim faoi conas eolas a fháil faoin am a thugtar do na healaíontóirí a sheinn na hamhráin seo sna meáin náisiúnta Éireannacha agus conas sraith critéar a fhorbairt chun measúnú a dhéanamh ar thaibhiú beo de cheann de na hamhrán.

Grúpa 2ú bliain de 24 scoláire atá i gceist. Maireann na ceachtanna 55 nóiméad. Cuir straitéisí le haghaidh cuimsitheachta agus difreála san áireamh.

ChatGPT
OpenAI

Uirlisí IS i gCleachtas

Ag tacú le Foghlaim Neamhspleách

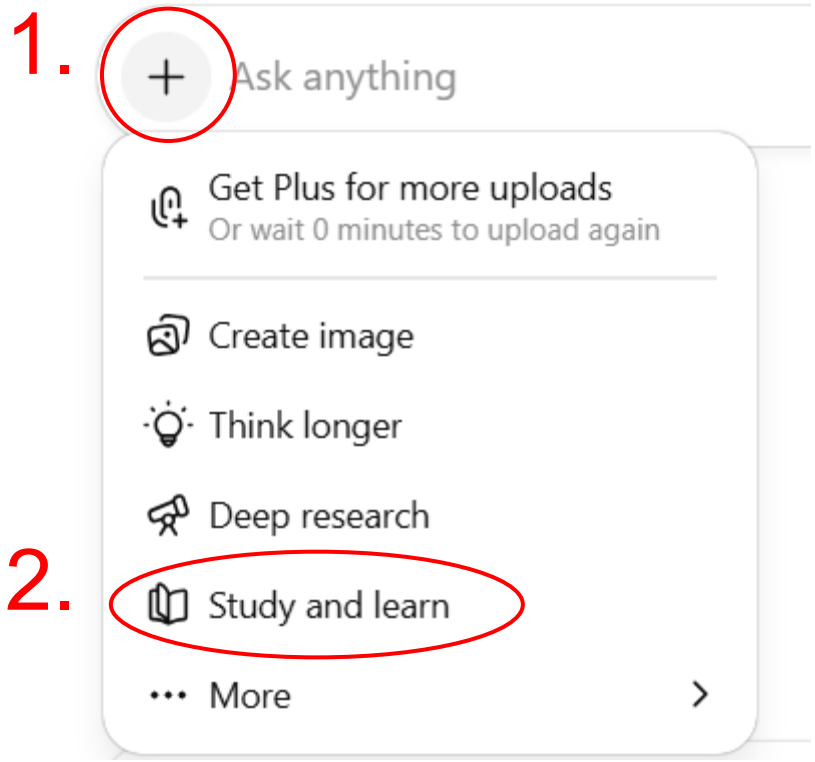

ChatGPT
OpenAI

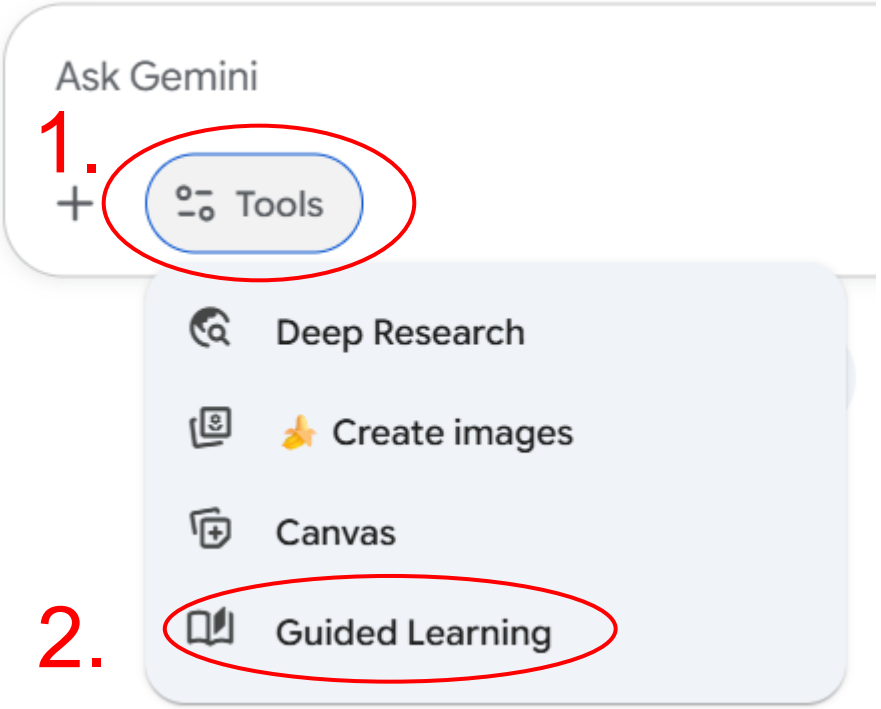

Gemini
Google

...UNESCO (2024), *AI Competency Framework for Teachers*, lch. 30

Uirlisí IS i gCleachtas

Seiceáil Isteach ar Thuiscint

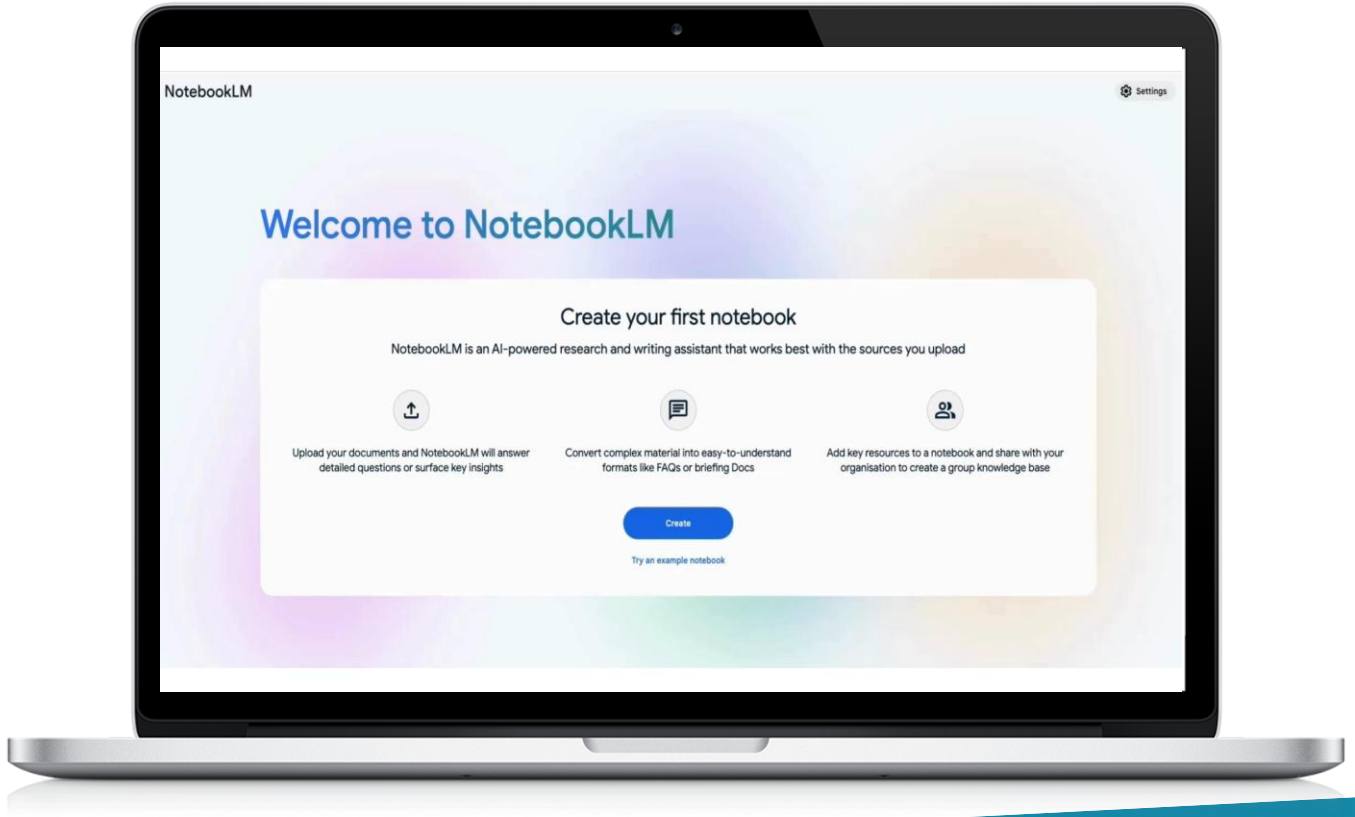

Déan do bhailiúchán uirlisí IS a choimeád

Oide

MAGIC SCHOOL

QUIZIZZ

schoolai

Poe

Khanmigo

Diffit For Teachers

NotebookLM

TeachMateAI

PIKTOCHART

almanack

Canva

Copilot

Brisk

Tacaí

Oide

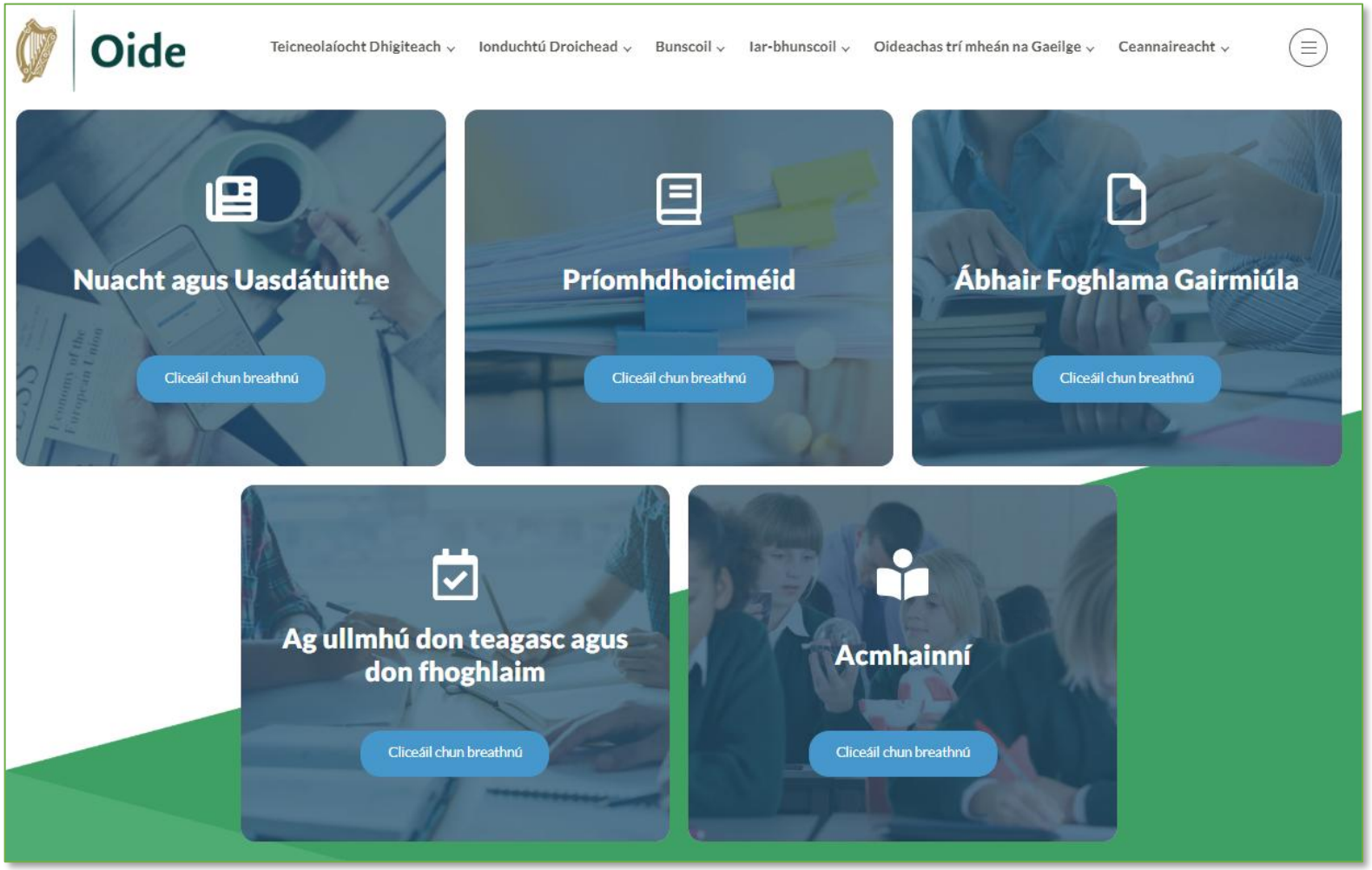

oide.ie

Agus an Fhoghlaim á Daingniú againn…

- rinneamar iniúchadh ar na snáitheanna coitianta ar fud ***chuspóir*** na gcuraclam ábhartha
- d'aithníomar an tábhacht a bhaineann le hEolas Oideolaíochta Ábhair (EOÁ) agus Eolas Teicneolaíochta Ábhair (ETÁ) inár ***gcleachtas***
- cheistíomar blúiríní éagsúla eispéiris foghlama agus nascamar go sainráite iad le curaclaim ábhartha agus le foghlaim ***i MO Sheomra Ranga Ceoil***

Liosta Tagairtí

- Straitéis Dhigiteach do Scoileanna go dtí 2027
- European Commission (2022), *Treoirlínte Eiticiúla Maidir Le hÚsáid na hIntleachta Saorga (IS) agus Sonraí sa Teagasc agus san Fhoghlaim d'Oideoirí*
- Lee, Sarkar, et al. (2025), *The Impact of Generative AI on Critical Thinking*
- Mishra & Koehler (2006), *Technological Pedagogical Content Knowledge: A Framework for Teacher Knowledge*
- Pratschke (2024), *Generative AI and Education*
- Shulman (1986), *Those Who Understand; Knowledge Growth in Teaching*
- UNESCO (2024), *Guidance for Generative AI in Education and Research*
- UNESCO (2024), *AI Competency Framework for Teachers*
- UNESCO (2024), *AI Competency Framework for Students*

Oide

Tacú leis an bhFoghlaim Ghairmiúil i measc Ceannairí Scoile agus Múinteoirí

Supporting the Professional Learning of School Leaders and Teachers

Go raibh maith agaibh as bhur rannpháirtíocht!

CC BY NC